

ROČNÍK LXII

ZÁŘÍ - ŘÍJEN 2007

9 - 10

HLAS PRAVOSLAVÍ

TEOLOGIE	Div svatého Longina	27
Slovo pro vás: Situace „bezvýchodná“ 4	– o navrácení zraku malé Julince.....27	
metropolita Kryštof	Od našeho dopisovatele	
Metropolita Hierotheos Vlachos:	– protojerej Pavel, Cleveland, USA	
Pravoslavná duchovnost.....6	ZAMYŠLENÍ – ZÁPISNÍK Z CEST	
Liturgika: Chrám I.....8	Nekuřácké kupé, prosím!.....28	
diákon Hanuš Nykl	Svatava Maria Kabošová	
Životy svatých: Svatý Prokop Divotvůrce.....10	EKOLOGIE	
podle stejnojmenné knihy, sestavené	A odpusť nám naše viny.....30	
řádem sv. Basila Velikého v Sázavě r. 2003	Roman Juriga	
Duchovní čtení:	PRAVOSLAVÍ VE SVĚTĚ	
Poučení sv. Serafima Sárovskeho13	Pravoslaví v Antarktidě.....32	
Starý zákon: Čtyřicetileté putování pouští	jerej Antonín Drda	
arcibiskup Simeon	ZPRÁVY ZE SVĚTA34	
Rajská pyramida – Výklad Blahoslavenství16	RECENZE	
sv. světitel Nikolaj Srbský	Občané Beslanu35	
– četba na pokračování	TÉMA	
REPORTÁŽ	Demokracie, demokracura	
Pout' ke sv. Prokopu.....18	nebo technotronní fašismus? I.....36	
Oleg Hajdamaka, Libuše Pipková,	Svatava Marie Kabošová	
Svatava Maria Kabošová	MÉDIA	
PRAVOSLAVNÁ MLÁDEŽ	Kde shlédnout hodnotné filmy	
O sebevědomí víry20	a televizní tvorbu.....39	
Libuše Pipková	– festival duchovních filmů Ve znamení ryby	
Pout' ke sv. Ivanovi21	ZE ŽIVOTA EPARCHIÍ40	
Vojtěch Bělanský	SPOLEČENSKÁ KRONIKA.....45	
HISTORIE – SOUVISLOSTI	Věčná paměť bratru Čestmírovi.....46	
Krev prvních českých svatých mučedníků22	metropolita Kryštof	
podle pověsti J. Svátka	Z REDAKČNÍ POŠTY.....48	
Litoměřicko a cyrilometodějská tradice I.23	PROGRAM J.B.	
Oldřich Doskočil	METROPOLITY KRYŠTOFA.....50	
ROZHOVOR	IKONA PŘESVATÉ BOGORODICE	
Kousek nebe na zemi.....24	OBMĚKČENÍ KAMENNÝCH SRDCÍ.....51	
se zakladatelem pravoslavného gymnázia		
o. Dimitrijem		
SOUVISLOSTI – AKTUÁLNĚ		
Vyšehrad – inspirace k rozjímání a modlitbě.....26		

Fotografie na titulní straně: Svatava Maria Kabošová - Ze svaté liturgie v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze
Toto číslo neprošlo jazykovou korekturou. Za případné chyby se čtenářům omlouváme.
Korektur pro nové číslo se obětavě ujala sestra Marta Holmanová, za což jí patří náš upřímný dík.

Milí laskaví čtenáři!

Děkuji Vám všem, kteří jste s opravdovou laskavostí a shovívavostí přijali naše první číslo obrozeného Hlasu pravoslavi (i s jeho chybami) – i mou opravdu upřímnou snahu „stavět mosty porozumění a vzájemného naslouchání“. Trpělivého naslouchání. Chtěla jsem motivovat ke spolupráci a lásce všechny, kteří se cítí být pravoslavnými nebo s pravoslavím sympatizují. Všechny, kteří cítí, že dnešní dynamická doba si vyžaduje, aby se podstatně zlepšila vnitřní i vnější komunikace naší církve – a mají ochotu a chuť mi v tom pomoci. A to se z velké části začíná dařit. Dostalo se mi povzbuzení i přátelských rad, za něž Vám všem moc děkuji. Děkuji i všem ochotným spolupracovníkům, bez nichž by nebylo možné vytvořit obrozený Hlas pravoslavi.

Smutkem mě naplnil jen jeden zvláštní fenomén, se kterým jsem se v profesionálních médiích nikdy nesešla a nikdy bych netušila, že se s ním setkám uprostřed církve. Filmové prostředí je velmi tvrdé a tvůrci i členové štábu mají obvykle ke svatosti velmi daleko. Ale jednu základní vlastnost mají všichni: zodpovědnost a schopnost pracovat týmově. Nikdo by si nedovolil odejít uprostřed roztočeného filmu, ať už by mu kdokoliv řekl sebedrsnější slova. Nikdo by si nedovolil jakkoliv ohrozit společnou práci. O to bolestnější pro mě bylo poznání, že ne všichni v naší církvi to myslí tak upřímně jako já, ne všichni jsou ochotni jít do něčeho s plným nasazením – a ne všichni jsou ochotni pracovat pro společné dílo. Ale modlím se a věřím, že Duch svatý ukáže společnou cestu pokorných kompromisů a zbaví nás veškeré pýchy a nedostatku

tolerance jednoho k druhému. Největší radost mám z toho, že opravdu řada duchovních i laiků projevila skutečný zájem o spolupráci – a tak už od příštího čísla se můžete těšit na široké spektrum příspěvků z pera různých autorů. Každý nový spolupracovník je stále vítán! Můžete přispět k našemu společnému dílu vlastními texty, nebo třeba jen tipy a náměty, překlady, fotografiemi, ilustracemi, zpracováním zpráv z webových stránek zahraničních církví... Uvítáme i pomoc při distribuci časopisu. Pro lepší vzájemnou informovanost bychom rádi vytvořili také nový systém propojených webových stránek a databázové soubory adres všech zájemců, kteří si přejí dostávat aktuální pravidelné informace a zprávy, které se do našeho Hlasu pravoslavi z různých, především technických důvodů nedostanou. Uvítáme proto, když nám zašlete svůj mailový kontakt.

Toto číslo je ještě dvojčíslem, protože se před námi objevila i celá řada praktických problémů, které je nutné vyřešit. Všichni jste poznali, že jsme změnili grafický design i tiskárnu, avšak to sebou přineslo i řadu úskalí. Chceme však, aby od 11. měsíce vycházel Hlas pravoslavi v tomto obsahu a rozsahu každý měsíc za nezměněnou cenu a věříme, že se nám to s Boží pomocí podaří. Uvítáme, když nám pomůžete svými dary – nebo i tím, že se opět stanete pravidelnými předplatiteli. Podrobné informace najdete uvnitř čísla. Ze všeho nejvíc Vás však prosím o modlitbu za náš časopis i za všechny, kteří se na jeho vzniku podílí.

PĚKNÝ PODZIM A HOJNOST BOŽÍ LÁSKY
A MILOSTI PŘEJE VŠEM
VAŠE SESTRA MARIA

SLOVO PRO VÁS: SITUACE „BEZVÝCHODNÁ“

Každou neděli při jitřní bohoslužbě čteme ze svatého Evangelia o vzkříšení Kristově. Každá neděle je totiž oslavou Kristova vzkříšení, radostným paschálním dnem.

V evangeliích se píše o ženách myronosicích, které spěchaly brzo ráno první den po sobotě, tedy v neděli, aby myrem pomazaly v hrobě ležícího Krista. Měly však jeden problém: Kdo jim odvalí kámen z dveří hrobových? Kámen byl veliký a těžký a sil k jeho odvalení se jim nedostávalo. Cestou o tom přemýšlely a byly smutné. Dovedeme si jistě představit, jakou radost měly, když našly kámen odvalený a mohly

vejít do hrobu. Smutek z „bezvýchodné“ situace, v níž byly, se rázem proměnil v radost.

V životě se ocitáme v podobných situacích i my. Řešíme problémy zdánlivě neřešitelné. Často se obrazně ptáme: Kdo nám odvalí kámen? Kdo nám pomůže, abychom uskutečnili záměr, který máme?

Řešit takové situace můžeme mnoha způsoby. Lidé si většinou v neřešitelných situacích zoufají. Zlobí se, zatínají zuby, a někteří dokonce pomýšlejí na sebevraždu nebo se uchylují k zločinu. To ovšem není východisko z krizové situace; naopak se tím taková situace stává ještě bezvýchodnější.

Z každé „bezvýchodné“ situace však existuje východisko. Velkým pomocníkem je při tom čas. Když chvíli posečkáme s uskutečňováním řešení „bezvýchodné“ situace, která většinou nejsou odpovídajícím řešením, ale místo toho poprosíme našeho nebeského Otce o pomoc, dříve nebo později nám pomůže najít správné řešení i zcela „neřešitelné“ situace. Může to být i způsobem velmi neočekávaným, nebo pochopíme něco, co jsme ve svém zoufalství či zaslpenosti neviděli nebo si neuvědomili.

Připomeňme si v této souvislosti naše staré české úsloví: Když je nouze největší, pomoc Boží nejbližší. Boží láska k nám lidem přesahuje každé lidské poznání. Bůh „... působením své moci mezi námi může učinit neskonale více, než zač prosíme a co si dovedeme představit“ (Ef 3,20). Ženy myronosice řešily „neřešitelný“ problém, kdo jim odvalí kámen od hrobu, a najednou našly kámen odvalený, a k tomu se staly svědky Kristova vzkříšení. Svatý apoštol Pavel napsal: „... stačí, když máš mou [Boží] milost, vždyť ve slabosti se projeví má síla.“ (2 K 12,9)

K řešení „bezvýchodných“ situací potřebujeme nesmírně mnoho síly. Překážky, které musíme překonávat, abychom si zachovali víru v Boha a dobro člověka, jsou někdy tak velké,

že se zdají neunesitelné. Někdy bolí tak moc srdce, že nic jiného nepomáhá, než jen vyslovení modlitby *Hospodi, pomiluj* a pozvednutí mysli k Bohu s nadějí a láskou.

Jeden akrobat vždy, když přecházel po laně hlubokou propast, nedíval se pod sebe ani na lidi, ale jen na jedno místo k nebi. Přešel každou propast, i tu nejhlubší. Podobně překonáme my – věřící – každou těžkou situaci, i onu situaci „neřešitelnou“, když nezapomeneme, že máme Nebe nad hlavou, když budeme hledět k Bohu, víme ve víře, „že *otřese vším stvořením a promění je, aby zůstalo jen to, co je neotřesitelné*“ (Zd 12, 27).

Ježíš Kristus řekl: „*Doufejtež, já jsem přemohl svět.*“ (J 16,33) Ve svém vzkříšení Ježíš Kristus zvítězil nad všemi situacemi „bezvýchodnými“, a především nad smrtí. Strach ze smrti je totiž v lidském životě velký problém, hlavně protože stárneme, ztrácíme sílu, zdá se nám, že již nejsme pro nikoho potřeba a nakonec umřeme. V Kristu však není smrti, Kristus zvítězil nad smrtí a dává nám již na zemi pocítit věčnost.

Jeden hluboce věřící si zapsal do svého deníku: „V životě máme stále více finančních problémů. Kristus však vstal z mrtvých. Máme těžkosti v rodině. Kristus však vstal z mrtvých. Máme zmatek ve společnosti a v politice. Kristus však vstal z mrtvých. Jsme v situaci „bezvýchodné“. Kristus však vstal z mrtvých.“

Vzkříšení Kristovo je pro věřícího člověka zárukou, že neexistují situace bezvýchodné. V Kristu máme lék na všechny bolesti v životě a pochopitelně i řešení všech situací „bezvýchodných“. Kristus je pramenem vody živé, která teče mezi kameny našeho života. Dává nám poznat, že nejkrásnější horské cesty, jsou ty zdánlivě neschůdné.

† METROPOLITA KRYŠTOF

Vilémov
monastýr Zesnutí přesvaté
Bohorodice
1. 9. 2007

METROPOLITA HIEROTHEOS VLACHOS: PRAVOSLAVNÁ DUCHOVNOST

Zijeme v době, kdy převládají dvě vzájemně protikladné tendence. První z nich je synkretismus, který je založen na míchání základních složek mnoha tradic a konstituci nové tradice založené právě na složkách těchto tradic. Druhou tendencí je fundamentalismus, který spočívá ve fanatickém přilnutí k jedné tradici a ve snaze vyvolávat konflikty s ostatními tradicemi. Tyto dva způsoby myšlení vedou k mnoha různým, často protikladným důsledkům a způsobují sekularizaci, nenávisť a rozdělení mezi lidmi.

Všímám si však také, že existují mnozí pravoslavní křesťané, kteří neznají podstatu pravoslavné tradice, její jádro, a proto ji zaměňují s různými jinými vyznáními, jakož i s odlišnými náboženskými tradicemi. V této době, kdy vznikají ona směšování a klamně představy, je nutné představovat základní body, které tvoří pravoslavnou tradici.

METROPOLITA HIEROTHEOS VLACHOS V PŘEDMLUVĚ
K ČESKÉMU VYDÁNÍ SVÉ KNIHY
PRAVOSLAVNÁ SPIRITUALITA

PRAVOSLAVNÁ DUCHOVNOST A OSTATNÍ TRADICE (úryvek z kapitoly)

Základní tezí svatých Otců je, že Církev je léčebnice, která léčí poraněného člověka, což je obraz, který nacházíme na řadě míst v Bibli.

Z výkladu svatého Jana Zlatoustého je zřejmé, že církev je léčebnicí, kde se léčí poranění hříchem, a biskupové – kněží jako apoštol Pavel – jsou ti, kdo léčí lid Boží. A právě to je úkolem pravoslavné teologie. Jestliže mluvíme o pravoslavné teologii, nemáme tím na mysli pouze její dějinnou cestu, nebo myšlenkové dědictví, ty k ní samozřejmě patří také, ale samy o sobě nevyčerpávají její obsah, a ani od ní nejsou neoddělitelné. V patristické tradici jsou teologové ti, kdo dosáhli vidění Boha. Svatý Řehoř Palama sice může nazvat teolo-

gem také Barlaama¹⁾, ale nahlas zdůrazňuje, že taková intelektuální teologie se od vidění Boha zásadním způsobem liší. Teologové jsou podle svatého Řehoře Palamy ti, kdo dosáhli vidění Boha a zejména ti, kdo prošli celou „cestu“ církve a dosáhli dokonalé víry, osvícení mysli a zbožštění. Teologie je jak plodem uzdravení člověka, tak cestou, po níž se dospívá k cíli uzdravení a k poznání Boha.

Západní teologie se však odchýlila od pravoslavné východní teologie a místo, aby byla terapeutická, stala se spíše intelektuální a emocionální. Na západě se vyvinula scholastická teologie, která je opakem teologie pravoslavné, zatímco pravoslavná teologie je

hesychastická²⁾, západní je racionalistická. Scholastická se jí říká kvůli různým školám, které vytvořila.

Scholastická teologie se pokusila rozumově pochopit Boží zjevení a uvést do souladu teologii s filozofií. Typický je v této souvislosti výrok Anselma z Canterbury: „Věřím, abych pochopil.“ Scholastikové nejprve přijali Boha a pak se s pomocí logického dokazování a logických kategorií pokoušeli dokázat jeho existenci. V Pravoslavné církvi, jak to vyjádřili svatí Otcové, říkáme, že víra je zjevení Boha člověku. Přijímáme víru ze slyšení, nikoliv však proto, abychom ji následně pochopili, nýbrž aby naše srdce bylo očištěno, a abychom dosáhli víry z vidění a žili zjevení. Naproti tomu scholastická teologie nejprve přijímá, a pak se to snaží pomocí logického dokazování pochopit.

Protestanté nemají tradici terapeutické léčby. Spása podle nich spočívá v tom, že člověk svým rozumem uvěří v Boha. Jenže spása není otázkou intelektuálního přijetí pravdy, nýbrž proměněním člověka a zbožštěním podle milosti. Takové proměnění se uskutečňuje, jak budeme mít možnost vidět v dalších kapitolách, souběžně s uzdravením lidské osoby.

CENTRUM PRAVOSLAVNÉ DUCHOVNOSTI (úryvek z kapitoly)

Otec J. Romanidis říká, že v živých jsoucnech existují dva známé paměťové systémy. Za prvé je to „buněčná paměť, která určuje vývoj a konání jednotlivce vzhledem k jeho vlastnímu já“, tedy to, co známe jako DNA, genetický kód, který určuje všechny věci v lidském organizmu. Za druhé je to „mozková buněčná paměť, která určuje konání a vztahy jednotlivce k sobě samému a k jeho okolí“. V tomto případě se tedy jedná o mozkovou činnost, který zachycuje minulé události, ale také lidské poznatky získané studiem a zkoumáním, a která určuje vztahy člověka k lidem v jeho okolí. Vedle nich však „u lidí existuje ještě jedna nefunkční nebo

nepřilíhající paměť v srdci, která se, je-li uvedena do činnosti skrze modlitbu myslí, zabývá neustálým pamatováním na Boha a přispívá k urovnání všech lidských vztahů.“ Světec, jakožto nositel pravoslavné duchovnosti, má všechny tyto tři druhy paměti, jež paralelně konají a působí, aniž by se navzájem ovlivňovaly. Světec je nejpřirozenější člověk. Je si vědom světa, zabývá se různými záležitostmi, ale protože jeho mysl dosáhla své přirozené funkce, sice „prodlévá na zemi, ale jeho domov je na nebesích.“

z knihy Pravoslavná spiritualita (stručně uvedení), překlad Mgr. Jiří Jan

¹⁾ Mnich z Kalábrie (Itálie), který prosazoval intelektualistický přístup k duchovnímu životu a útočil na základní body pravoslavi. Konvertoval ke katolicismu a stal se biskupem v Gieraci.

²⁾ Zjednodušeně můžeme říci modlitební, zaměřená duchovně. Hesychie – pokoj srdce, stav, v němž mysl není znepokojována. Je to osvobození srdce od špatných myšlenek, od vášní a od působení okolního světa. Je to stav přebývání u Boha. Hesychie je jediným způsobem, jak může člověk dosáhnout zbožštění.

V tomto čísle Hlasu pravoslavi jsme Vám přinesli jen malou ukázkou z anglického originálu Orthodox Spirituality, knihy metropolity Hierotheose, kterou s názvem Pravoslavná spiritualita vydala v r. 2006 Prešovská univerzita v Prešově, Pravoslavná bohoslovecká fakulta.

Autor knihy – metropolita Hierotheos (nar. 1945, na biskupa Nafpaktu vysvěcen v r. 1995) dokáže oslovit čtenáře, jeho knihy jsou překládány do angličtiny, ruštiny, arabštiny, čínštiny, francouzštiny, španělštiny, rumunštiny a dalších jazyků.

Přehled hlavních publikací s překlady a ukázkami najdete na www.romanity.org nebo www.pelagia.org

Kniha je k dostání v katedrálím chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze.

Pokud máte o knihu zájem, rádi Vám zašleme bližší informace – stačí, když nám napíšete.

LITURGIKA: CHRÁM

Již odedávna se lidé shromažďovali k náboženským obřadům na místa, jež k nim byla určená, a proto vyčleněná z běžného světa a chápaná jako posvátná. První křesťané se nejprve scházeli v domech věřících, v dobách pronásledování pak v katakombách a vzdálených místech, aby „lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí“ (Sk 2,46). Velice záhy však začaly vznikat budovy určené výhradně k modlitbě, zcela zasvěcené Bohu a bohoslužbě. Jejich podoba postupně krystalizovala tak, aby co nejlépe sloužily svému účelu a svou architekturou a výzdobou světu zvěstovaly pravdu Evangelia. Právě s touto tematikou by chtěl čtenáře seznámit tento malý seriál.

Někdy můžeme slyšet názor, že modlit se můžeme kdekoli. Celá křesťanská tradice i zkušenost věřícího však hovoří o něčem jiném. Modlit se pochopitelně můžeme kdekoli, ale setkávat se s věřícími ke společné modlitbě je opravdu mnohem příhodnější v kostele, než v lese či kavárně. Chrám je především místem zasvěce-

ným výhradně modlitbě (a nikoli třeba světským koncertům či jiným necírkevním aktivitám), a proto je již naše cesta k němu cestou za samotným Pánem. Při vstupu do kostela bychom měli opustit „světské péče“, usebrat své srdce a povznést je k Bohu. Pokřizováním se na samotném prahu nejen vzdáváme úctu svatému místu, ale také se odpoutá-

váme od běžných starostí a obracíme ke Stvořiteli. Je-li naším světským domovem rodina či vlast, chrám je naší duchovní vlastí, v níž nalézáme nepomíjivou ochranu duchovního světa.

V Písmu se píše, že „je mrtvá víra bez skutků“ (Jk 2,26), a jedním z výrazů naší víry je pravidelně se shromažďovat k modlitbám, k čemuž vyzývá čtvrté starozákonné přikázání „pomni, abys den odpočinku světil“ (Ex 20,8-11). Společná modlitba církve je nedílnou součástí našeho života; jejím prostřednictvím uvádíme naši víru do života, slyšíme slovo Boží, a především spolu s celou církví přinášíme nekravou obět' a v eucharistii se setkáváme se samotným Pánem. Společenství církve je také garantem, že naše víra je správná, apoštolská, kdežto osamění nás může snadno přivést do pokušení či hereze. Proto chodíme do kostela pravidelně a co nejčastěji.

Mnohé o podstatě chrámu nám vypovídá již samotné slovo „církev“. Čeština stejně jako další slovanské i germánské jazyky tento pojem převzala z řeckého výrazu KYRIAKH - ten hlavní, pán - (čteno „kýriaké“; rusky *церковь*, srbsky *црква*; německy *Kirche*; anglicky *church* atd.), který v překladu znamená „dům Páně“. Románské jazyky slovo církev založily na jiném řeckém pojmu

EKKLHSIA ek kallo církev zvu vybrané lidi, ti kteří slyšeli („eklésia“; francouzsky *eglise*, španělsky *iglesia* apod.), který znamená „shromáždění“. V době formování církve připadal v úvalu také synonymní obrat SYNAGOGH („synagoga“), ale ten se z důvodu odlišení rané křesťanské obce neujal. Vidíme tedy, že církev byla našimi předky spojována buď s domem, v němž se modlili k Pánu, nebo se shromážděním věřících. Je zjevné, že oba tyto významy se překrývají; není možné, aby byl dům Páně bez věřících, stejně jako není možné, aby se pravidelně shromažďovali věřící bez určitého místa.

To dokládá také skutečnost, že celá řada evropských jazyků nerozlišuje mezi „církví“, jakožto organizací spojující věřící, a „kostelem“, jakožto místem, kde se „církev“ schází. Ruština, polština, srbsčina, angličtina a další jazyky nám vlastně zachovaly dva hlavní významy, které symbolizuje chrám – je to dům Páně a shromáždění věřících zároveň. Chrám je tedy určen k tomu, aby se v něm shromažďovala církev, stejně tak v dobách minulých jako současných. Bez chrámu není církev, stejně jako bez církve nemůžeme být ani my.

DIÁKON HANUŠ NYKL, LITOMĚŘICE

ŽIVOTY SVATÝCH: SVATÝ PROKOP DIVOTVŮRCE

Svatý Prokop, náš z e m s k ý patron, je bezesporu největším divotvůrcem mezi českými světcí. Přesto je dosud

slaven jen jako světec naší místní pravoslavné církve a v zahraničí je téměř neznámý. Následující krátká informace by se měla stát inspirací k tomu, abychom představili našeho velkého přímluvce i sesterským pravoslavným církvím. Nepochybně si zaslouží, aby byl ctěn i slaven na celém světě.

SVATÝ PROKOP – V DNEŠNÍ DOBĚ MIMORÁDNĚ AKTUÁLNÍ SVĚTEC

Mnozí se obracejí na sv. Prokopa jako na vítěze a pomocníka v boji proti zlým duchům a ďábelským nástrahám. Světec bojoval posty, modlitbami, bděním, živou vírou. Snad každý Čech zná pověst o tom, jak svatý opat spoutal ďábla řetězem, zapřáhl jej do pluhu a pobádáje ho křížem v pravici, vyoral na pravém břehu řeky rozsedlinu „Čertovu brázdou“.

Někdo věří pověsti doslova, někdo považuje rozsedlinu za přírodní úkaz. Svatý Prokop je však podle této pověsti zřejmě největší exorcista všech dob. A právě proto je v dnešní době mimořádně aktuálním světcem, protože čím dále tím více lidí je zotročováno nejrozličnějšími závislostmi (na alkoholu, drogách, hracích automatech, sexu apod.). Čím dál tím víc lidí z neznalosti a touhy „po dokonalosti a rozvoji skrytých sil“ se pouští doslova do „hrátek s čertem“. Nejen mládež, ale lidé všech generací se zabývají magií a okultismem, jež se dnes skrývají za líbivě vědeckými názvy nebo v hábitech zdánlivě neškodných praktik psychotréninku a seberozvoje skrytých sil člověka. Mnozí se tak otevřeli vlivu a moci zlých duchů. Je známé, že sv. Prokop pomáhal nejen za svého života, ale i po smrti. Je doloženo mnoho případů, kdy démoni z posedlých vycházeli jak v kryptě, tak v areálu kláštera.

ZÁZRAKY

SV. PROKOPA DIVOTVŮRCE

Svatý Prokop činil s Boží pomocí již za svého života řadu velkých zázraků, včetně vzkříšení mrtvého. V soudobých pramenech se uvádí, že v Sázavě utonul člověk a zesnulého přinesli do kláštera ke svatému Prokopovi. Ten se nad ním pomodlil a mrtvému byl navrácen život.

Nejčastěji jsou zaznamenávána uzdravení z těchto nemocí: navrácení zraku zcela slepým, epilepsie, vodnatelnost, hluchota, bolesti hlavy, neplodnost žen, zachránění těch, kteří se ocitli v nebezpečí života, psychické a duševní poruchy. Na přímluvu sv. Prokopa se dějí na Sázavě, v klášteře i u studny s pramenem a kaplí sv. Prokopa zázraky stále již více než 1000 let...

O ŽIVOTĚ SVĚTCE A ZALOŽENÍ SÁZAVSKÉHO KLÁŠTERA

Svatý Prokop se narodil kolem roku 985 v Chotouni u Českého Brodu. Z kronikářských zpráv (Mnich sázavský) vyplývá, že byl za mlada ženat a měl syna Jimrama.

Usadil se v jeskyni na středním toku Sázavy, kde bojoval proti bésům, jejich ďábelským nástrahám, až je křížem z jeskyně vyhnal. Podle pověsti si kníže Oldřich vyjel na lov do sázavských lesů. Psal se rok 1030 a svatý mnich právě osekával dub u své poustevny. Stíhaný jelen se ukryl za jeho zády. Promluva svatého Prokopa na knížete silně zapůsobila. Když kníže poznal, že mnich je knězem, sesedl z koně a kajičně se vyzpovídal. Bylo horko a kníže požádal o nápoj. Světec mu podal pohár vody, který se zdál knížeti lahodnější než víno. Když Prokop řízením Božím získal přízeň knížete, snažil se ho přesvědčit o nutnosti zachování odkazu sv. Cyrila a Metoděje a potřebě slovanské liturgie v Čechách. Kolem r. 1032 začaly být opravdu budovány první přibytky pro mnichy a o tři roky později byl vysvěcen první klášterní chrám, zasvěcený Spasiteli světa, Panně Marii a sv. Janu Křtiteli. Podle úmyslu Oldřichova nástupce, knížete Břetislava I. se měl slovanský klášter na Sázavě stát základnou pro znovuvzkříšení cyrilometodějské tradice u nás. První členové monastýru na Sázavě byli čeští kněží a poustevníci, kteří se hlásili k cyrilometodějské, čili pravoslavné tradici.

SVATÝ PROKOP S BERLOU SE ZJEVUJE OPATŮM I PAPEŽI

Snad k nejzajímavějším projevům světce patří zjevení svatého Prokopa opatům i samotnému papeži. Jako první takové zjevení se uvádí vyhnání německého opata z kláštera. Po smrti sv. Prokopa byli do kláštera uvedeni benediktini latinského obřadu v čele s opatem německého původu. Svatý Prokop se mu třikrát zjevil a přátelsky ho napomenul, aby opustil klášter. Když však opat na zjevení nedbal, čtvrté noci nad rámem byl svatý Prokop už mnohem razantnější a zeptal se: „Proč

se vzpouzíš uposlechnout mých přátelských napomenutí?“ a začal bít nehodného opata berlou, kterou držel v ruce tak silně, až opat z kláštera utekl.

Ačkoliv se na přímluvu sv. Prokopa stalo mnoho zázraků, nikdo neusiloval o jeho „oficiální“ kanonizaci. R. 1203 se tedy zjevil sv. Prokop sázavskému opatovi Blažejovi, třikrát jej napomenul a nařídil mu, aby sepsal všechny zázraky a svědectví, která měl předložit co nejrychleji u papežského dvora a požádat o kanonizaci. Opat Blažej opravdu vše sepsal a opatřil výpovědi svědků. Vydal se k papeži Inocenci III. Strávil v Římě celý rok, ale ničeho nedosáhl. A tak se vydal s nepořízenou na cestu zpátky domů. Tu se svatý Prokop zjevil samotnému Papeži Inocenci III. v jeho ložnici, kde údajně prohlásil: „K čemu ty průtahy? Jak dlouho ještě strpíš, aby mé tělo takto leže-

lo v zemi? Proč jsi dopustil, aby můj duchovní syn odešel s prázdnou? Nevydáš-li rozkaz, aby se ihned vrátil, neschválíš-li svědectví o mých ostatcích a nepovolíš-li povinnou poctu, pak... a zvedl pastýřskou hůl „takto tluka dotluku tě!“ Papež pořádně vystrašen (vzijme se do té situace!), ihned vstal a ještě téže noci svolal všechny kardinály, kteří byli v Římě – bylo jich třináct. Potom vyslal kardinála Guidona, aby provedl na Sázavě slavnostní kanonizaci u ostatků svatého muže. To se událo 4. července 1204 a uvádí se, že při této kanonizaci se stalo mnoho zázraků, která známe z evangelií: slepí nabyli zraku, hluchým byl navrácen sluch, posedlí byli osvobozeni, malomocní očištěni, mnozí nemocní uzdraveni – tyto zázraky viděl osobně i kardinál Guido. Z hrobu svatého Prokopa se linula přehradná vůně... Svatý Prokop, ačkoliv byl knězem pravoslavným, byl kanonizován po velkém rozkolu Církve i římskokatolickou církví a svou kanonizaci si „doslova vynutil“.

Knihu Svatý Prokop Dívotvůrce, z níž jsme čerpali informace, sestavil řád řeckokatolické církve sv. Basila Velikého v Sázavě v r. 2003 a vydala Matice cyrilometodějská v Olomouci téhož roku. Dočtete se v ní o svědecky doložených zázracích sv. Prokopa a o dalších pozoruhodných faktech, které dosud v pravoslavné literatuře publikovány nebyly.

Dalším pozoruhodným zdrojem informací o životě sv. Prokopa je obsáhlá publikace Jaroslava Kadlece Svatý Prokop, český strážce odkazu cyrilometodějského, kterou vydalo Benediktinské arcidiecéze sv. Vojtěcha a sv. Markéty v r. 2000 (www.brevnov.cz).

Snad každého zaujme i zvláštní ikona

sv. Prokopa ze současnosti:

Na kříži je řecký nápis IC-XC, NIKA. Ježíš Kristus je vítěz! Kříž je napojen na pluh. V podivném spřežení si všimneme démona smrti. Je vyobrazen jako smrtka s kosou a injekční stříkačkou. Symbolizuje potraty, eutanazii, sebevraždy, drogové závislosti. Příšera s vyceněnými tesáky má na sobě číslo 666, na kytaru – znázorňující nebezpečí démonické hudby – jsou napojeny 4 symboly satanismu. Leží tu i konopí – obraz narkomanie. Zvěrokruh, znak jin-jang, čínský drak a lotosový květ – symbolizují novodobé pohanství, věštění, magii a pseudoduchovní cesty, spojené s učením gurů a avatarů a „osvícených“, kteří se sami pro sebe dožadují božství a úcty, jež přísluší jen Bohu.

O BOHU

POUČENÍ SV. SERAFIMA SÁROVSKÉHO

Bůh je oheň zahřívající a rozněcující srdce i útroby. A tak, jestliže pocítíme ve svých srdcích chlad, který je od ďábla, neboť ďábel je chladný, tehdy pozveme Pána a on přijde a zahřeje naše srdce dokonale láskou netoliko k němu, nýbrž i k bližnímu. A od tváře vroucnosti prchne chlad toho, jenž nenávidí dobro..

Otcové napsali, když se jich tázali: hledej Boha, avšak nezkoumej, kde žije.

Kde je Bůh, tam není zlo. Vše, co pochází od Boha je pokojné a užitečné a přivádí člověka k pokoře a sebeodsouzení.

Bůh nám zjevuje svou lidumilnost nikoli pouze tehdy, když činíme dobro, nýbrž i tehdy, když jej zarmucujeme a hněváme ho. S jakou trpělivostí snáší naše přestoupení! A když trestá, jak milosrdně trestá!

Nenazývej Boha spravedlivým, říká ctihodný Izák, neboť ve tvých skutcích není vidět jeho spravedlnosti. Jestliže ho David i nazýval spravedlivým, pak Syn jeho nám ukázal, že je nadto blahý a milostivý. Kde je jeho spravedlnost? Byli jsme hříšníci a Kristus za nás umřel (Izák Syrský, slovo 90.).

Nakolik se člověk zdokonaluje před Bohem, natolik jej následuje; v skutečném věku mu Bůh zjeví svou tvář. Neboť spravedliví dle té míry, dle jaké vstupují v zření Boha, vidí obraz jako v zrcadle a tam zří zjevení pravdy.

Neznáš-li Boha, není možné, aby se v tobě probudila láska k němu; a nemůžeš milovat Boha, neuvidíš-li ho. Vidění Boha bývá od jeho poznání; neboť zření Boha nepředchází jeho poznání.

O věcech Božích se nemá přemítat po jídle, neboť v naplněném břichu není zření tajemství Božích.

PŘEKLAD JER. ANTONIJ DRDA

ČTYŘICETILETÉ PUTOVÁNÍ POUŠTÍ

ZEgypta do Kenaanu to není příliš daleko. Dá se to ujít za několik dní. Ale Izraeli se tato cesta z Hospodinova rozhodnutí protáhla na čtyřicet let. Byli to zdatní chodci, jenom jim chyběla odvaha. A neměli dost víry v Boha, svého Ochránce, aby překonávali svou bázlivost a šli vpřed s jistotou, že jim Bůh pomůže. Vyrostli v Egyptě jako otroci a bylo jasné, že bázlivost otroků v nich zůstane ve většině do konce života. Těch čtyřicet let tu bylo proto, aby stačila vyrůst nová generace Izraelců, lidí svobodných a odvážných, kteří se nebudou bát dobývat svou zemi. Z těch starých za tu dobu měl zůstat na živu jen Jozue a Káleb, ti jediní, kteří se nebáli bojovat už jak prvně stanuli na prahu své budoucí vlasti.

Jak to dopadlo s Mojžíšovými sourozenci, s Áronem a Mariam? Jak se samotným Mojžíšem? Ani oni nevstoupili do zaslíbené země. Proč? O tom si povíme.

Začalo to vzpourou Kórachovců. Zdálo se jim, že Mojžíš a Áron si přivlastňují mezi li-

dem příliš velkou autoritu, která jim nenáleží, protože Hospodin přece pečoval o všechny lid a všichni jsou si rovni. A jakým právem je právě Áron veleknězem? Jsou ostatní méně dobří? Tehdy každý muž měl svou hůl, která mu nejen pomáhala v pochodu, ale byla i osobním znakem jeho důstojnosti. Aby se prokázala Hospodinova vůle, nařídil všem vzbouřencům, ale také Áronovi, aby položili své hole do svatostánku, aby Hospodin sám ukázal na těchto holích, kdo je jím určeným pravým veleknězem. Když nazítří Mojžíš vešel do svatostánku, našel tam všechny hole jak byly, ale Áronova vypučela v poupata, květy i mandlové plody na důkaz, že Hospodin si přeje právě Árona, aby byl jeho veleknězem. Tak vzpoura Kórachovců skončila a Áronova rozkvetlá hůl zůstala ve svatyni na věčnou památku Hospodinova přání, že Áronův rod má být rodem kněžským.

Nebyli to jen Kórachovci, ale dokonce vlastní Mojžíšovi sourozenci začali Mojžíšovi závidět jeho výsadní postavení a začali proti

němu štvát, že i k nim mluvil Hospodin. Ale ten si je povolal všechny tři ke svatostánku a oznámil: „Jenom s Mojžíšem mluvím od úst k ústům, ve vidění, ne v hádankách. Jak to, že se nebojíte mluvit proti němu.“ Mariam pak onemoněla malomocenstvím a teprve po týdnu na Mojžíšovy přímlyvy se uzdravila.

Na poušti Sin, když lid tábořil v Kádeši, Miriam zemřela a byla tam pochována. Lid pocítil opět nedostatek vody. Srotili se proti Mojžíšovi a Áronovi a začali mu vyčítat: „Proč jste nás vyvedli z Egypta na toto zlé místo, kde nelze sít obilí, ani pěstovat fíky a vinnou révu či granátová jablka, ba není tady ani voda k napití?“ Mojžíšovi došla trpělivost z věčného nářku a výčitek. I když mu Hospodin řekl, aby svolal lid ke skále a udeřil do ní a že vodou, která pak vyjde ze skaliska, se napojí lid i dobytek, Mojžíš už přestal věřit v Boží trpělivost. Přesto svolal lid, ale obořil se na něj: „Poslyšte, odbojníci! To vám z tohoto skaliska máme vyvést vodu?“ Nato dvakrát vztekla praštil holí do skály. Jenomže voda ze skály opravdu vytryskla a lid i dobytek se dosyta napil. Hospodin však Mojžíšovi a Áronovi řekl: „Protože jste mi neuvěřili, když jste měli před syny Izraele dosvědčit mou svatost, neuvedete toto shromáždění do země, kterou jim dám.“ Potoku, který tehdy vytryskl ze skály se pak říkalo Vody sváru.

Pro tehdejší své pochybení ani Mojžíš neměl vstoupit do zaslíbené země. Dojde jenom na její hranici a s hory Nébo za Jordánem si ji prohlédne a pronese svá požehnání. Konec Áronův nastal mnohem dříve. Když se přiblížil jeho konec, oblékl ho Mojžíš do velekněžských rouch, vzal s sebou Áronova nejstaršího syna a nástupce Eleazara a odešel s nimi na horu Hór. Tam svlékl s Árona jeho velekněžská roucha a oblékl do nich Eleazara. Tam na hoře pak Áron zemřel a byl Mojžíšem a Eleazarem pohřben. Třicet dní pak byl lidem oplakáván.

Ještě jednu událost z putování pouští je třeba zmínit. V jedné části jejich pouti byl lid sužován jedovatými hady, od jejichž uštknutí mnoho lidí pomřelo. Prosili Boha o pomoc a on jim nařídil ulít bronzového hada a nést ho na žerdi, aby na něj lid viděl. Bible vypráví, že kdo hleděl na bronzového hada, nezemřel, i když byl uštknut. Jistě pomohl i semknutý šik, jehož pochod mohl hady rozehnat. Ten bronzový had byl později chován v chrámě v Jeruzalémě. Teprve když začal lid upadat do pohanství a začal se hadovi klanět a nazývat ho bohem pouště, byl had jedním ze zbožných židovských králů zničen. Pán Ježíš své povýšení na kříž na spásu lidu přirovnává k dávnému vyvýšení bronzového hada na žerď.

ARCIBISKUP SIMEON

RAJSKÁ PYRAMIDA

VÝKLAD BLAHOŠLAVENSTVÍ

ÚVOD

Za dávných časů stavěli egyptští faraonové pyramidy z kamení. Jedny měly výšku padesát, druhé sto, a některé i více než sto metrů. Jsou i takové, které jsou dvakrát vyšší než chrám svaté Sofie v Cařihradu, nejvyšší chrám na pravoslavném Východě. Je záhadou, proč faraonové stavěli tak gigantické pyramidy, vůbec mnohé ve starém pohanském Egyptě je dosud záhadou. Vše je pohádkou, jen pouhou předtuchou.

Faraonové vztyčovali tyto monstrózní kamenné stavby k nebesům nejpravděpodobněji proto, že sami snili o své nesmrtelnosti. Toužili po nesmrtelnosti těla, a přitom tušili, domnívali se, že i duše by mohla být nesmrtelná. V každém případě však jedním z motivů této stavitelské megalomanie byla pýcha a vzájemné soupeření. Každý z faraonů se toužil zvěčnit takovým monumentem, který by mohl stát proti věčnosti časů a stál by, pokud Země stojí.

V Egyptské knize mrtvých je sice zmiňována Egyptánova předpověď o budoucím soudu boha Osi-

ria i o nesmrtelnosti člověka, ale celé je to vyjádřeno v nejasných dohadách a založeno jen na nejasném tušení.

Dávná egyptská předtucha o nesmrtelnosti člověka se v křesťanství zjevuje jako REALITA.

Chápání nesmrtelnosti je v křesťanství očištěno od mnohých omylů faraonů, odděleno od děsivých pohanských vizí, fantazírování a svévolných dohadů. Porozumění nesmrtelnosti je v křesťanské epoše založeno na existenci jediného živého Boha a je spojeno se spásitelnou obětí Krista, s jeho vzkříšením a vítězstvím nad smrtí.

I křesťanství pobízí člověka ke stavbě pyramidy. Pohnulo k tomuto činu nejen císaře, vládcy a mnohé významné osobnosti, ale i prosté křesťany, kteří věří v Krista a následují ho, neboť všichni křesťané jsou podle slov Zjevení nazýváni královským kněžstvem.

... a učinil nás královským kněžstvem Boha a Otce svého – jemu sláva i moc na věky. (Zj 1,6)

Proto je čestnou povinností každého křesťana, aby si vystavěl jednu vlastní pyramidu. Kolik je na světě křesťanů, tolik by mělo být i pyramid. Tyto křesťanské pyramidy jsou mnohem vyšší, než kterákoliv pyramid faraonská. Nelze je změřit obyčejným metrem. Zvedají

se k výšinám, nad Slunce a Měsíc, ční nad celým hmotným vesmírem. Dosahují až k nebesům a teprve tam jsou viditelné v celé své velikosti a kráse. Nebojí se ani zubu času, ani deště a nepohody, větru, mrazu, bomb, granátů, žádné slepě ničivé síly. Celý svět je vůči těmto křesťanským pyramidám bezmocný. Nepodléhají destrukci ani smrti. Je jim zaručena nesmrtelnost i ve světě, kde slovo smrti není zmiňováno a žal smrti není pociťován, neboť jde o pyramidy duchovní. Jsou reálnější než jakákoliv materiální skutečnost. Jsou založeny na duchovním základě, postavené duchem, duchem ozdobené, duchem opevněné, pro duchovní království určené. Nezbytost, nutnost stavby těchto pyramid a jejich plán nám sdělil sám Pán Ježíš Kristus. A staviteli mají být všichni pokřtění, naplňování působením Ducha svatého.

Každá taková pyramid má devět poschodí, desáté je Věž radosti, kterou sám Pán Ježíš Kristus korunuje celou stavbu.

Každé poschodí má několik svých úrovní a dalších pater. Všechna vyšší poschodí se opírají o ta, která jsou pod nimi, což je přirozené i při každé stavbě na zemi. A celá pyramid je tak nádherná, že z ní nelze spustit oči.

Jak známo, faraonové stavěli své pyramidy na

písku, kámen dováželi zdaleka. Pyramidy křesťanské - rajske jsou založeny na nejtvrdějším kameni, a tím je Kristus. Sám apoštol Pavel o tom hovoří těmito slovy:

Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte Boží rodině. Jste stavbou jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Ježíš Kristus. V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu, v něm jste i vy společně budování v duchovní přibytke Boží.

Ef 2,19-22

Pojďme se tedy pozorně podívat na ten nádherný plán rajske pyramidy a studujme poschodí za poschodím.

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

PŘEKLAD:
MARIA SVATAVA KABOŠOVÁ

O autorovi:

**Světitel Nikolaj Srbský
svatý otec Církve,
biskup ochridský a žičký**

23.12.1880- 18.3.1956

Trpěl ve fašistickém táboře smrti (Dachau), po válce byl obviněn srbskými komunisty ze zrady národa. Na konci života žil a působil v USA. Po jeho smrti se k němu začal modlit celý srbský národ spontánně jako ke svatému. Jeho svaté ostatky již byly přeneseny do Srbska. Je ctěn jako jeden z největších národních srbských světců.

POUŤ KE SV. PROKOPU SÁZAVSKÉMU 2006 A 2007

V zahradě areálu najdeme základy románské basiliky, pravděpodobně první chrámové stavby, v níž zřejmě sloužil Božskou liturgii i sv. Prokop.

Pod barokním chrámem, v místě někdejší jeskyně sv. Prokopa je dnes kaple se sv. ostatky.

Sázavský klášter se nachází v městečku Sázava v malebném údolí stejnojmenné řeky a je obklopen nádhernými lesy. Místo přímo stvořené pro poutníky...

V minulém roce Bratrstvo pravoslavné mládeže poprvé uspořádalo pouť na Sázavu a pravděpodobně po mnoha staletích se sloužila Svatá liturgie u sv. ostatků Prokopa Sázavského, zakladatele zdejšího kláštera. Patří za to díky laskavému přístupu římskokatolické církve, která dnes chrám s ostatky světce spravuje, a také prezidentce BPM sestře Libuši Pipkové a o. archimandritovi Markovi, kteří vyjednali tuto možnost. Všichni, kteří jsme se této pouti účastnili (i když jsme z lenosti dojeli jen na sv. liturgii autem – a ošidili se tak o putování nádhernou krajinou), jsme pocítili něco, co lze slovy těžko vyjádřit. Přiznám se, že když mě o. Marek loni požádal, abych o pouti napsala do Hlasu pravoslavi, vůbec jsem toho nebyla schopná. Nedalo se vložit do slov něco tak duchovně hlubokého. Přitom jsem na toto místo putovala již několikrát před tím. Je pravda, že při každé pouti jsem cítila ohromnou duchovní posilu – a „bezprostřední přítomnost světce“, který neustále naslouchá prosbám poutníků. Po Svaté liturgii v minulém roce se se mnou stala dokonce zvláštní věc: Okamžitě jsem ztratila chuť na alkohol i na oblíbené pivo a několik měsíců jsem naprosto abstinovala...

I mnozí další poutníci, kteří minulý rok putovali ke sv. Prokopovi, mi později s radostí říkali, že jejich prosby byly vyslyšeny... podařilo se jim vyřešit mnohdy „bezvýchodné situace“. Také letos 11. srpna byla pouť nádherná. A nezbývá, než se těšit na tu další v příštím roce, v pořadí již třetí – a doufat, že opět budeme mít možnost sloužit na těchto svatých místech Božskou liturgii.

Z někdejší gotické katedrály zbylo jen torzo. Shořela v období husitských válek.

Právě zde jsme měli možnost se již po druhé pomodlit a sloužit Svatou liturgií. Zázračná studánka se nachází asi 1 km od kláštera a její voda je stejně lahodná jako před 1000 lety...

FOTOGRAFIE: OLEG HAJDAMAKA, LIBUŠE PIPKOVÁ, SVATAVA MARIA KABOŠOVÁ

INFORMACE PRO POUTNÍKY:

Do Sázavského kláštera (město Sázava) můžete z Prahy vlakem nebo pravidelným linkovým autobusem (od metra A - Skalka). Pokud pojedete autem: sjezd Sázava (na 34 km před Prahou), ukazatel na Sázavský klášter Vás spolehlivě navede.

O chrám a hrob se svatými ostatky pečují unitati – bratři Basiliáni, kteří se modlí a žijí v malém domku ihned za zdí areálu kláštera, protože historické objekty kláštera zatím nejsou církevním majetkem. Pokud jsou bratři basiliaáni doma, vždy s laskavostí doprovodí poutníky do chrámu. Každou sobotu zde slouží mši svatou latinsky a po té i církevněslovensky.

O SEBEVĚDOMÍ VÍRY

Každý z nás nosí na krku křížek – symbol ukřižovaného Krista, ale kolik z nás má odvahu ho veřejně hlásat, slovy i skutky?

Nedávno jsem potkala na ulici hlouček mladých vyznavačů hnutí Hare Krišna. Šli po ulici, spíš poskakovali, ve svých oranžových hábitech, zpívali a tančili...

Pokoušeli se ostatní lidi oslovovat, nadehnout je pro své náboženství, pro svou filosofii života. Radovali se ze svého „nalezeného pokladu“ a chtěli se o něj podělit s ostatními. Vůbec jim nevadilo, že jsou některým pro smích, že někomu jejich nápadnost připadá nemístná až trapná.

Mimoděk jsem si v tu chvíli vzpomněla na evangelizaci skupinky mládeže jednoho protestantského společenství, kterou jsem před několika lety zažila. Uprostřed náměstí kluci a holky zpívali chvály, hráli scénky – s obrovským nadšením svědčili o své víře v Krista a snažili se o ní přesvědčit přihlížející lidi.

Oba tyto momenty a obě tyto skupiny měly něco společného. Byla to radost z jejich víry, hrdost na ní a odvaha ji hlásat. Bylo to něco, co mezi pravoslavnými příliš často nepotkávám. A už vůbec ne mezi mladými pravoslavnými, pokud to nejsou čerstvě pokřtění, zapálení konvertité. Bylo to něco, co jeden můj známý přílehlavě označil za **sebevědomí víry**.

Každý z nás nosí na krku křížek – symbol ukřižovaného Krista (*Stále nosíme na sobě znamení Ježíšovy smrti, aby i život Ježíšův byl na nás zjeven 2K 4,10*), ale kolik z nás má odvahu ho veřejně hlásat, slovy i skutky? Většina z nás je téměř každou neděli v chrámu, ale... co víc? Kdo z nás a jak často si uvědomí, jaký obrovský dar jsme dostali, a je na něj patřičně hrdý?

Náš Pán, vtělené Boží Slovo, se za nás obětoval na kříži a zemřel za naše hříchy. Skrze svůj křest a obecnost v církvi, jeho mystickým těle, nás spasil a my bychom na to měli být hrdí! A také bychom, ve své sebevědomé víře, měli být schopni tuto hrdost projevit –

vysvětlit lidem, kteří se ptají, ať nevěřícím či věřícím jiné konfese, proč věříme, v čem naše víra spočívá, co je jejím základem a jak ovlivňuje život každého z nás. Umět vysvětlit, že víra a příslušnost k církvi není něco, co člověk uzamkne kdesi mimo realitu a zabrání mu radovat se ze života, sebere mu všechny zájmy a koníčky. Naopak, že je to něco, co naplňuje život člověka radostí, co všechny jeho zájmy

naplní novým obsahem a dá jim další rozměr, něco, co umožňuje člověku se s větší lehkostí a pokorou přenášet přes různé překážky a komplikace života.

Toto – zvěstování, skutečná misie – není a nikdy by nemělo být výhradní doménou teologů a duchovních. Toto je úkol a povinnost každého pravoslavného křesťana – právě tak jak píše sv. apoštol Pavel ve 2. listu Timoteovi: „*Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování.*“

Sám Ježíš říká: „*Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi*“ (Mt 10,32). Jak můžeme očekávat, že se k nám náš Pastýř bude znát, když mi se k němu neznáme? V restauraci se před jídlem nepokřičujeme, než kamarádům vysvětlit, co je půst a proč ho dodržujeme, radši si dáme v pátek maso, v neděli místo do chrámu jdeme na fotbalový nebo basketbalový trénink. Stydíme se k Němu veřejně přiznat, protože se bojíme že budeme směšni a trapní? Že si nás okolí přestane vážit a nebude nás brát? Když někdo přijde do školy s šestimilimetrovým sestřihem a melírem se vzorem leopardích skvrn, je frajer. Když se někdo hlásí k tomu, že je křesťan, tak není? Copak je jeden projev osobnosti a individuality hodný obdivu a druhý je trapný? Ne. Trapné a směšné je jen to, za co se stydíme a na co neumíme být hrdí.

Izajáš 41,16: Rozevřeš je a odnese je vítr, bouřlivý víchř je rozptýlí, ty však budeš stát k chvále Hospodina, budeš se chlubit Svatým Izraele.

Římanům 15,16-17: Konám tuto posvátnou službu kázáním Božího evangelia, abych pohany přinesl jako obětní dar milý Bohu, posvěcený Duchem svatým. To je má chloubka, kterou mám v Kristu Ježíši před Bohem.

LIBUŠE PIPKOVÁ

PRAVOSLAVNÁ POUŤ BPM KE SV. IVANOVÍ 30.6. 2007

DVANÁCTILETÝM
SRDCEM I OČIMA:

Maminka si asi bude myslet, že jsem ji chtěl dokázat, jak jsem samostatný, když jsem se v pátek večer rozhodl, že druhý den půjdu sám ráno na nádraží a pojedu do Srbska, abych mohl jít pěšky s poutníky ke sv. Ivanovi. O tom jsem ale vůbec nepřemýšlel. Jenom mě cosi táhlo a říkalo, že tam musím jít.

Nemohl jsem ani dospát, i když si jinak v sobotu rád přispím. Maminka mi dala do ruky papírek, v kolik vyjždí vlak a řekla, abych našel na nádraží nějakého poutníka a přidal se k němu. Nikoho jsem však na nádraží nenašel, tak jsem nastoupil do vlaku. Teprve když jsem vystupoval v Srbsku, zahlédl jsem skupinku věřících. V počtu devíti, v čele s otcem Patrikem, jsme se vydali přes most a za mostem se k nám přidali tři další poutníci. I když jsem šel vlastně sám, cítil jsem se jako s rodinou. Nejvíce jsem se držel otce Patrika. Jeho malý syn nesl ikonu a když ho bolely ruce, předal ji tatínkovi. Zajímali ho koně v ohradě podél cesty. Paní Libuše Pipková zpívala ze všech nejlépe. Když jsem na vysoké skále uviděl kříž, věděl jsem, že už jsme u cíle. Svatý Jan pod skalou.

Šli jsme rovnou do kaple Panny Marie. Uvnitř jsem našel tatínka a svoji sestru. Ti přijeli autem jako mnoho dalších. Kněží a věřící se zatím připravovali na svatou liturgii. Sloužil o. Marek a další kněží. Po liturgii jsme se u pravoslavného kříže pomodlili ke všem svatým.

Pouť se mi líbila, hlavně cesta podle řeky. Těším se brzy na nějakou další.

VOJTĚCH BĚLANSKÝ, PRAHA

VÍCE INFORMACÍ O BRATRSTVU PRAVOSLAVNÉ MLÁDEŽE NAJDETE NA WWW.BPM-CZ.INFO

KREV PRVNÍCH ČESKÝCH SVATÝCH MUČEDNÍKŮ

V pražských pověstech a legendách nacházíme zajímavé střípky z paměti národa, které svědčí o prvo počátcích křesťanské pravoslavné tradice v Čechách.

Josef Svátek (1835-1897) je považován za jednoho z nejplodnějších – a současně nejkontroverznějších českých spisovatelů. Po 2. světové válce byl z dějin literatury téměř vymazán díky ostré kritice Nejedlého, který ho považoval za úpadkového buržoazního autora. Dnešní literární kritika ho řadí k vrcholům českého romantismu 19. století a vidí jeho pevné místo v procesu národního obrození. Svátek se mimo jiné věnoval etnografii, sbíral pověsti a legendy spojené s různými svatými místy. Jeho Pražské pověsti a legendy vznikly v rámci projektu, jehož cílem

bylo dokumentovat ústní tradici českého národa a prostřednictvím lidových pověstí ze všech krajů Čech vyprávět o českých dějinách.

Mnohé z těchto legend nejsou všeobecně známé a jistě by stálo za to, aby byl jejich obsah porovnán s nejnovějšími poznatky současné archeologie. Mnohé z pověstí vycházejí ze skutečných událostí. Pro pravoslavné mohou odkrývat nová svatá místa...

Poutníci v Praze směřují obvykle jen na Pražský Hrad a do katedrály sv. Cyrila a Metoděje. Ale naše první zastavení by zřejmě mělo začít na Staroměstském náměstí. Na místě, kde se vždy odehrávaly podstatné události spojené s historickým vývojem naší země. Podle starých pražských pověstí byl právě zde postaven první křesťanský chrám v Praze zasvěcený Panně Marii (dnešní Týnský chrám) a pověst praví, že základní kámen k této první křesťanské svatyni položili svatí Cyril a Metoděj, když na pozvání knížete Bořivoje pobývali v Praze. Z tohoto chrámu prý vedla podzemní chodba do paláce kněžny Ludmily, který se měl nacházet v Celetné ulici, v místech Sixtova Domu. Tou chodbou chodívala kněžna s malým Václavem v noci za časů krutého panování Drahomíry pod chrám, kde stával kamenný oltář a tajně se konala Božská liturgie. Svátek uvádí, že tato chodba dosud existuje a je však zčásti zasypána.

Nedaleko Týnského chrámu se pravděpodobně odehrála i první bitva křesťanů s pohany. Svátek uvádí, že na průčelí domu v Týnském dvoře, kde svatá kněžna pobývala „spatřují se zbytky staré malby, která bitvu představuje“. K tomuto obrazu se vázala pověst o tajném rozkazu kněžny Drahomíry, která si přála, aby všichni křesťané byli vyhlazeni. Křesťané se však o chystaném útoku dozvěděli a dobře se vyzbrojili. Na Staroměstském náměstí pak byla svedena krvavá bitva, že „krev potoky do ulic tekla“. Zejména prý proudila Týnskou uličkou až k domu sv. kněžny Ludmily, načež svěťice tato se z obydlí svého na Tetín uchýlila.

LITOMĚŘICKO A CYRILOMETODĚJSKÁ TRADICE (I.)

Litoměřice se jako město lokalizují po určitých starších náběžích někdy v letech 1227 až 1230. Téměř v bezprostředním sousedství litoměřického hradiště (kastelánie), na Dómském pahorku, vzniká tehdy na protilehlé vyvýšenině nad Pokratickým potokem městská obec, která ve svých hospodářských funkcích navázala na starší raně středověkou sídelní aglomeraci představovanou hradem na Dómském pahorku a podhradím, kde už v roce 1253 a znovu 1262 byly pokusy v prostoru kolem dnešního pravoslavného broggiovského kostela sv. Václava postavit tzv. Nové Město. Pokus se však nezdařil a zbylo po něm pomístní pojmenování čtvrti Nové Město.

Litoměřice se hned od svých počátků zařadily k nejvýznamnějším městům nejen okolního kraje, ale vůbec celého království a udržely si i v podmínkách vrcholného a pozdního středověku

a posléze i v dobách novějších charakter svébytného správního celku, přičemž váha se z litoměřického hradu přenesla na živé a hospodářsky významné město v sousedství. Kontinuita, která od přemyslovského hradského centra přes pozdější sídlo kraje, později okresu a dnes centra oblasti, tak není zdaleka náhodná. Naopak, je jevem hluboce historickým, neboť svými kořeny tkví již v úloze starého hradského obvodu a jeho správního centra. Kronikářské záznamy z první poloviny 12. století, vyzvedávající úlohu a význam raně středověkých Litoměřic, to plně potvrzují.

Po polovině 11. století byla v prostorách kastelánského hradu na Dómském pahorku zřízena Splytihněvem II. v roce 1056 kapitula s románskou bazilikou sv. Štěpána prvomučedníka.

Výše uvedené skutečnosti tak vytvořily předpoklady pro stýkání různých kultur v Litoměřicích a celého přilehlého úrodného pásu Polabí a dolního Poohří. Například pestrou skladbu naznačuje počet řemeslníků a služebníků z osady Zásada (dnešní ulice Krupka), v 11. století snad již s kostelem sv. Vojtěcha. Od sklonku 12. století se v Litoměřicích již začali usazovat i cizí kupci. Plným právem proto můžeme litoměřickou aglomeraci označit za raně feudální město, jehož vývoj potom vyvrcholil v město vrcholného feudalismu, což byl poslední úder hradské organizaci (kastelánii) přemyslovského státu.

Vzdělanost té doby byla již šířena latinským jazykem, ohlas Velké Moravy s Cyrilem a Metodějem byl u obecného lidu již velice mlhavý. Přesto se v severních Čechách a na Litoměřicko z té doby něco zachovalo. A mnohé z toho dokonce v dnešních dnech znovu ožívá.

(pokračování)
OLDŘICH DOSKOČIL

KOUSEK NEBE NA ZEMI

Samarská gubernie. Tisíc kilometrů na východ od Moskvy. Donedávna pro cizince uzavřená oblast. Původní město Stavropol skončilo na dně obrovské volžské vodní nádrže. Chrámy byly odstřeleny, aby jejich věže netrčely z vody. V 60. letech minulého století tu vyrostlo mnohonárodnostní město s miliónem obyvatel, v němž nestál ani jeden chrám. Dostalo jméno italského komunisty. Togliatti. Chlouba sovětského Ruska. Milióny Žigulíků, Lad, terénních vozů Niva sjely z výrobních pásů právě tady. A dnes? Z Niv se staly Chevrolety. Kasína, herny, reality show, sexshopy a drogy... prostě jako u nás. Dá se duše dítěte nějak chránit před těmito chapadly...? O tom jsme si povídali s o. Dimitrijem Leskinem, zakladatelem pravoslavného gymnázia, které je dnes chloubou celého Ruska.

Na myšlenku založit školu, kde se bude dětem líbit, jste přišel už v 15 letech. Od začátku jste věděl, že to má být pravoslavné gymnázium podle vzoru carského gymnázia. Jak Vás to napadlo? Vedli Vás k tomu v rodině?

Vyrůstal jsem v ateistickém prostředí. Mí rodiče byli lékaři. V naší rodině se o Bohu nemluvilo... Ale když jsem ve třinácti letech na radu jednoho přítele přečetl Matoušovo evangelium, kázání Pána Ježíše na hoře... najednou se všechno ve mně převrátilo vzhůru nohama, od té doby už nic nemohlo být tak, jako dřív... celý můj život se změnil... pamatuji si den i hodinu, kdy se to stalo. Pak jsem se setkal se starcem...

Vaše škola mi připadá jako „nebe na zemi“. Má nádhernou architekturu i zařízení. To všechno bylo velmi nákladné. Jak vlastně vznikl projekt a jak se Vám podařilo sehnat prostředky na realizaci stavby?

Architekta jsem znal od dětství. Bydleli jsme ve stejném domě. Byl to hlavní designér Avtovazu, čili navrhoval nové modely aut. Přinesl jsem mu na dvou arších papíru načrtnutý plánec budoucí školy – carského pravoslavného gymnázia. On se pousmál a začal kreslit skutečné plány. Zhotovil i model. Všem se moc líbil. Zástupci města i podnikatelů se sešli a řekli: je to krásné, ale NEREALIZOVATELNÉ. Ale Bůh to chtěl... Model uviděla i Jeho

Svatost patriarchy Alexij a požehnal stavbě. Víte, že ze všeho nejdůležitější je vždy archierejské požehnání?

V 18 letech jste již byl ředitelem školy – svého gymnázia. Ale přece... bylo potřebné sehnat pozemek, mít alespoň kde stavět...

Ano. Dostali jsme k dispozici školku – takovou unifikovanou nízkou budovu, jakých i Vy máte na sídlištích tisíce. Když sem přišel architekt, říkám, co máme dělat? A on stále jen: Boudat! Největší kapitál? To je dobrý člověk. A rád bych Vám řekl, že navzdory všemu, co u nás bylo, utrpení, které musel ruský člověk prožít i navzdory tomu, co si někteří myslí na Západě, a třeba i u vás – nic nezměnilo dobré srdce Rusů. Je tu ještě mnoho dobrých lidí, kteří nasloucha-

jí hlasu svého svědomí, a právě díky nim jsme postavili naše gymnázium. Někdo přinesl cihly, druhý dveře, třetí potraviny, čtvrtý peníze...

Žáci nosí carské uniformy, zdůrazňujete, že navazujete na tradici klasického carského gymnázia. Nezdá se vám, že to může působit trochu „archaicky“?

My pravoslavní Rusové věříme, že všechno zlé, co Rusko potkalo ve 20. století souvisí s tím, že jsme zradili svého cara – Bohem pomazaného, zradili jsme víru svých otců... A uniformy? Děti je mají rády, zeptejte se jich. (Zeptali jsme: Žáci se přiznali, že by nejraději nosili uniformy pořád. Zajímavý byl poznatek, že „je uniforma vede k tomu, aby se chovali slušně a mluvili spisovně“.)

Do Vaší školy přicházejí docela běžné děti – někdy jsou velmi agresivní... jak si s nimi poradí pravoslavní pedagogové?

Pravoslavný pedagog? Kde je najdete?! V sovětských časech se přece nemohli zrodit žádní skutečně pravoslavní pedagogové! Učitelé rostou spolu s dětmi. Základní předpoklad je, aby dokonale ovládali svůj předmět, dokázali ho zábavně vykládat žákům a sami hledali Boha. Také od rodičů se vyžaduje, aby nevychovali dítě protikladně, v jiném duchu než škola. Nemohou znevažovat hodnoty, kterým se žáci učí ve škole. Dítě nemůže být rozpolcené. Jde o to, abychom žáky připravili jinak: lépe pro všední život. Pokud dítě ví, kam a proč jde, pak už ho nezajímají drogy, prázdný život plný zážitků, značkové oblečení, super auto... hledá naplnění a seberealizaci jinde.

Po dvanácti letech už máte první maturanty a studenty vysokých škol, které jste vychovávali od mateřské školy.

Ano, naše gymnázium začíná už mateřskou školou. A máme ještě další cíl: postavit tady i vlastní pravoslavnou univerzitu...

Jaké je podle Vás poslání dnešní školy? A jak jste dokázal to, že se Vaším žákům ve škole opravdu líbí? Jak jsem se sama přesvědčila, opravdu nejví zájem o běžná lákadla a svody dnešního světa...

Evropské školy, stejně jako ruské, chtějí jen poskytovat SLUŽBU VZDĚLÁNÍ. A to je cesta do pekla. Škola podle mého názoru musí vychovávat. Vychovávat k poznání hodnot a jejich přijetí. A pokud se tak neděje, budou nám vyrůstat cyničtí jedinci – bez soucitu a ohleduplnosti, bez ochoty cokoliv obětovat pro bližního. Děti musí vědět, co je dobře, a co špatně. Co je hřích. Znáť hranice mezi dobrem a zlem. Dát poznámku do žákovské a zavolat si rodiče, jaký to má smysl? A církevní škola může vychovávat... Baťuška nemusí dát požehnání. Ztratit požehnání, přátelství – to je pro ně mnohem strašnější než sebevětší fyzický trest!

Škola by měla dát žákům smysl a cíl života. Odpověď na základní otázku smyslu lidské existence dokáže jen křesťanství. Proč? Říká odkud a kam jdeme. Evropská civilizace stojí na křesťanství. Ale jaká je dnešní situace? Evropské rodiny jsou nestabilní, tradiční hodnoty na ústupu. Jsme konfrontováni s tradicí islámu, jinými kulturami, které si pevně uchovávají své hodnoty. A kde jsou křesťanské hodnoty? Kde se křičí křesťanská výchova? Proto i Rusové se musí vrátit především k vlastní tradici. Evangelíci, katolíci, pravoslavní – všichni máme stejnou víru v Krista, za nás za všechny byl Kristus ukřižován a na nás leží zodpovědnost za budoucnost Evropy. A to bychom si měli uvědomit.

(SMK)

VYŠEHRAD – INSPIRACE K ROZJÍMÁNÍ A MODLITBĚ

Pražské pověsti a legendy se zmiňují o hrobu sv. Longina, který se údajně nacházel na Vyšehradě.

Ještě v 19. století se podle soudobého textu Josefa Svátka nacházela ve vyšehradském chrámu sv. Petra a Pavla „kamenná rakev sv. Longina, která zde slouží za podstavec oltáře.“

Chrám k počtě svatých apoštolů Petra a Pavla byl na Vyšehradě zbudován českým králem Vratislavem II. Když posílal posly do Říma, kteří měli od papeže vyžádat povolení ke stavbě chrámu, nařídil jim, aby si bedlivě všimli stavby chrámu zasvěcené těmto apoštolům v Římě. Vyšehradský chrám měl být jeho kopií. Pověst praví, že při stavbě král projevil velkou horlivost, sám kopal základy a na svých ramenou vynesl 12 košů kamene a prsti.

Jak se dostala kamenná rakev sv. Longina do Prahy? Podle pověsti ji do Prahy i s neporušeným tělem svěťce přivezl císař Karel IV., který tyto svaté ostatky získal v Římě. Husité rozbořili vyšehradské chrámy a oltáře naházeli do Vltavy. Do řeky shodili i kamennou rakev s tělem sv. Longina. Avšak rakev se nepotopila a vznášela se nad vodou. Tělo svěťce však vypadlo a padalo stále hlouběji. Proto je prý ve Vltavě pod skalou vyšehradskou bezdná propast, kterou nelze změřit. Nad místem, kde se světec pohroužil do vody se prý vznášely v noci jasné hvězdy. Husité vytáhli tedy kamennou rakev z řeky, aby odvrátili její zlé

působení, neboť v tom místě utonulo v řece mnoho lidí. Kamennou rakev složili na Novoměstské radnici. Ale hrom udeřil několikrát do radnice, takže rakev raději odnesli na dobytčí trh. Rybářům se zalíbila a chtěli v ní prodávat ryby. Jenže ať tam dali ryby jakékoliv, ihned polekaly. Tu si husité konečně uvědomili, že jde o znamení Božího hněvu, a tak tedy rakev vrátili zpět do chrámu. Existuje ještě variace této pověsti, v níž se praví že před tím, než se rakev dostala zpět na Vyšehrad, odnesli ji benediktinští mniši do kláštera na vrchu Bezděz. Když však boží posel do kláštera udeřil, vrátili ji zpět na Vyšehrad.

Další z pověstí se zmiňuje o kostelíku sv. Martina. K této krásné románské rotundě se váže pověst, která praví že úplně první chrám na tomto místě vystavěl sám kníže Bořivoj, a že zde tři roky odpočívalo tělo sv. Klimenta. Proto byl původně kostel sv. Klimentovi zasvěcen. Ostatky sv. Klimenta přenesl do Prahy sv. Cyril, a poté je odnesl sebou do Říma. Chrám měl být pak zazděn a poničen za časů pohanské kněžny Drahomíry. Později byla románská rotunda zasvěcena sv. Martinovi. V 18. století byla rotunda odsvěcena a stala skladištěm prachu. V 19. století se v ní však již znovu konaly bohoslužby. Dodnes patří k nejcenějším památkám raněrománské architektury u nás.

DIV SVATÉHO LONGINA

Svědectví o tom, že divy se dějí i v naší době. O navrácení zraku malé Julince, která podle lékařů již neměla žádnou šanci...

Osvícen Duchem svatým, pokleká pod křížem, na němž Spasitel světa právě zemřel, setník, který byl svědkem Kristova umučení, a jehož bok probodl svý svým kopím, znenadání, obdržev dar víry, volá: „Zajisté, tento byl Syn Boží!“

Tento setník byl Longinus, jeden z vojáků, který pomohl Krista ukřížovat na kříži našeho spase-ní. Z milosti Boží, tentýž setník, pod tím samým křížem se stal Kristovým následovníkem a brzy poté neohroženým hlasatelem Kristova učení. Položil smělé svůj život za toho, který položil svůj život za něho. Mučedník pro Krista, svatý Longin, divotvůrce.

Inhned po své mučednické smrti učinil tento velký světec svůj první zázrak, když navrátil zrak zcela slepé ženě, která se postarala o pohřbení jeho svatě hlavy. A potom, bez přestání, se děly zázraky uzdravení všech možných očních chorob, včetně navrácení zraku plně slepým lidem. Následovaly jeden za druhým. Od té doby až do dnešního dne je svatý Longin uctíván a žádán věřícími po celém světě o pomoc ve všech existujících nemocech očí. Shlížeje z nebe na trpící lidstvo, slyší sv. Longin modlitby potřebných, přimlouvá se za ně k Pánu a pomáhá navrátit zdraví i těm, kteří už téměř pozbyli jakékoliv naděje na uzdravení.

Pomáhá dodnes, jak o tom svědčí následující příběh. Lékař předpovídal, že holčička brzy oslepe. Rodina by se měla připravit na tuto tragédii. Je neodvratná. Podle názoru lékaře, už jí není pomoci. Oslepe, nedá se tomu nijak zabránit...

Avšak děvčátko vidí – a každým dnem vidí lépe a lépe.

Rodiče neztratili naděje a víru. Kněz s rodinou zahájili intenzivní modlitby ke svatému Longinovi. Zpočátku se nic nedělo, ale po čase maminka

přiběhla ke knězi a bez dechu oznamuje: „Otče, Julinka vidí.“ Díky. Slzy, díky, slzy a nesmírné štěstí a vděčnost.

Rodina jásá, lékař se něvěřicně pochechtává. A malá divenka vidí. Odhodila silné brýle a vidí. Lékař žasne... opravdu vidí.

Tento div sv. Longina se udál nedávno v katedrále sv. Theodosia v Clevelandu, stát Ohio, USA. Jméno malé divenky je Julia. Jsou jí dva roky.

Sláva tobě, Pane, sláva tobě! Svatý Longine, děkujeme!

Svatý veliký mučedníku a divotvůrce Longine, přimlouvej se za nás u Pána, našeho Boha, aby slepota našeho tělesného, ale především našeho duchovního zraku byla vyléčena a my s tebou, svatý Léčiteli, mohli jednoho dne patřit s vděčností na našeho Pána a Spasitele v jeho svatém království. Amen.

PROT. PAVEL, CLEVELAND

NEKUŘÁCKÉ KUPÉ, PROSÍM!

*Cigaretový dým patří k umění – jsou tvůrci, kteří říkají, že kdyby si nebafti, nenapí-
šou ani čárku. Dýmka byla ve 20. století neodmyslitelnou rekvizitou, symbolizující
rozvahu státníků – vzpomeňme na Stalina nebo Churchila. Nikotin je noční mů-
rou lékařů, kteří přesvědčují pacienty, aby to už konečně „típli“. Tabákový průmysl
se stal na celém světě zdrojem tučných daňových příjmů státní ekonomiky...*

Dříve než se s Vámi podě-
lím o další příběh z cest,
ráda bych citovala jedno
moudré poučení ctihodného star-
ce Siluana.

BESEDA CTIHODNÉHO STARCE O KOUŘENÍ

V roce 1905 žil starc Siluan několik měsíců v Rusku a navště-
voval kláštery. Na jedné z cest si
ve vlaku sedl naproti kupci. Ten
s přátelským gestem otevřel stří-
brnou tabatěrku a nabídl starci
cigaretu. Otec Siluan poděkoval
a odmítl. „Snad neodmítáte pro-
to, že to považujete za hřích?“
rozmluvil se kupec. „Ale vždyť
kouření člověku často pomáhá
v pracovním stresu. Je dobré pře-
rušit pracovní napětí a na několik
minut si oddechnout. Při kouření
je vhodné věst věcnou debatu
nebo přátelský rozhovor – a vů-
bec, v průběhu života...“ a dále
pokračoval ve vyprávění o uži-
tečnosti kouření a snažil se otce
Siluana přesvědčit, aby přijal na-
bidnutou cigaretu. Tehdy se otec
Siluan rozhodl odpovědět: „Pane,
před tím než si zakouříte, pomod-
lete se – řekněte si „Otče náš“.

Na to mu kupec odpověděl:

„Modlit se před tím, než si za-
kouříš? To se nějak nehodí.“

A Siluan poznamenal:

„Čili každou věc, před kterou

nepatří nerozpačitá modlitba, je
lépe nedělat.“

Archimandrita Sofronij: Ctihodný Siluan Atoský

*slovenský překlad: Mgr.
Elena Šaková, PhD., vydalo:
Misijné spoločenstvo svätého
veľkomučeníka Juraja Vítaza,
Prešov 2005*

Jeden z kouřících duchovních
naší eparchie mi doporučil toto
poučení netisknout, protože bylo
aktuální pro Rusko a ve své době –
ale dnes už zní poněkud naivně...

Přemýšlela jsem o tom, a čím
déle jsem přemýšlela, tím víc se
mi zdálo, že ctihodný Siluan ve
zkratce vystihl nadčasovou pod-
statu, aniž by na svobodnou vůli
člověka konal jakýkoliv nátlak.
To je mistrovství lásky, kterou
nacházíme právě v radách starců.
Tuto radu uvádím jako prolog
k zamyšlení, protože jedna zají-
mavá vzpomínka z cest má pří-
mou souvislost s tabákem a kou-
řením a ráda bych se o ni s Vámi
podělila.

INDIÁNSKÁ LEGENDA O DUCHU TABÁKU

Jeden indiánský šaman mě
v době duchovního hledání, kdy
jsem ještě nebyla pokřtěna, učil
tajnému vědění, jak rozmlouvat

s říší duchů, a jak s rostlinami a
se stromy. Vysvětlil mi také, co
znamená dýmka míru a odkud
k lidem přišel tabák. Podle staré
pověsti se tajemství o Duchu Ta-
báku dozvěděla nejprve indián-
ská žena, která plakala nad smrtí
svých synů a prosila bohyni Mat-
ku Zemi, aby zastavila neshody,
vyústující ve války mezi muži,
v nichž zbytečně umírá mnoho
Indiánů. Náhle před sebou uvidě-
la krásnou ženu, která jí podávala
obrovskou dýmku. „Běž a napliň
ji tabákem a ohněm“, řekl Duch –
bohyně, „a dej ji mužům“. „Duch
Tabáku ti už všechno další řekne
sám“. Šla tedy k tabáku, kterého
se do té doby všichni báli – vždyť
i hmyz se mu vyhýbal. „Mohu se
tě dotknout? Utrhnout tě? Neza-
bijíš mě?“ zeptala se bojácně in-
diánská žena. „Udělej, co ti bylo
řečeno a neboj se“, odpověděl
Duch tabáku. „A řekni mužům:
Budou-li mě používat k meditaci,
pomohu jim. Budou-li mě použí-
vat z rozkoše, kvůli chuti, pro po-
bavení, ze zvyku, ZABIJU JE!“

„Znamená to tedy, že když se
při kouření současně modlím, tak
mi tabák neublíží?“ zeptala jsem
se tehdy šamana naivně. „A ty
by ses dokázala současně mod-
lit i kouřit?“ Zamyslela jsem se.
„Nevím, nezkoušela jsem to. Ale
vysvětlí mi, v čem tedy spočívá

ta meditace – je to snad modlitba,
nebo ne? A co se při téhle indi-
ánské modlitbě vyslovuje?“ Ša-
man se pousmál: „Meditace je...
rozhovor. Rozhovor s duchy. Víš
přece, že některé rostliny mají tu
moc otevírat cestu a umožnit ti
rozhovor s duchy – jsou prostřed-
kem k magickému spojení mezi
tebou a Duchem, který ti pak
radí, anebo jinak ovlivní tvou
mysl. Tabák se vyjádřil jasně:
Bud' ho vědomě používáš k roz-
hovoru s duchy, nebo si s ním jen
zahráváš – a pak tě zabije. Třetí
možnost neexistuje.“ To mi při-
padalo absurdní: „Vždyť přece
tolik lidí dnes kouří a dožívají
se vysokého věku, takže životní
praxe to vůbec nepotvrzuje!“
vyhrkla jsem. Šaman se na mě
pozorně podíval. „Životní praxe?
Myslíš tím, že tělo chodí po Zemi
tolik a tolik let? Tabák přece ne-
mluvil o zabítí těla“.

NA PRAVOSLAVNÉ BOHOSLUŽBĚ V CHRÁMU SV. DIMITRIJE V SOLUNI

O pár let později jsme s tímto
šamanem cestovali do Řecka.
Došel k poznání, že Duch křes-
ťanů propůjčuje nejvyšší sílu – a
uvažoval nad tím, že přijme křest,
aby se z něho stal ještě lepší léči-
tel, osvobodil se od zlých duchů
a mohl lépe pomáhat lidem. Kdo
má Ducha křesťanů, k tomu už
žádný zlý duch nepřistoupí.

V době mého duchovního
hledání jsme tedy spolu v Řec-
ku navštívili Božskou liturgii.
V jednom okamžiku zděšeně
vykřikl a odběhl. Když litur-
gie skončila, marně jsem ho
hledala v chrámu. Seděl na
kameni vedle chrámu a třásl

se jako osika. „Nemohu být
lidožrout“, řekl mi s hrůzou
v očích. „Duch mi ukázal, co se
tam ve skutečnosti děje! Vždyť
to víno a chléb – to je skutečné
tělo a krev! Chápeš to? Tam se
proměňuje živý člověk!!!“

„Jaký duch?“ ptám se s po-
divem. „Duch míru – duch Ta-
báku“, odvětil šaman: „Řekl
mi jasně: Vyber si. Když budeš
jíst tamtoho, nemohu být s te-
bou já a ztratíš svůj mír. Budeš
muset každý den bojovat sám
se sebou. A nebudeš tím, kým
jsi teď. Nebudeš sám sebou.“

Později jsme si v kavárně
všimli jednoho kněze, který
si zakouřil. Usmála jsem se
a pošeptala šamanovi: „Po-
dívej, kouří. A je to dokonce
kněz. Žije s Kristem a je sám
sebou!“ Šaman se na kněze
podíval a řekl: „Myslíš ten
kámen v podobě člověka?“
To už bylo silné kafe i na mě.
Nebyla jsem sice pokřtěná,
ale takhle mluvit o duchov-
ním, který na mě působil tak
moudře a sympaticky? Četl
mé myšlenky, a proto dodal:
„Je jako kámen, který je omý-
ván řekou. Každou neděli je
omýván krví Krista, ale uvnitř
je úplně suchý. Takový zniko-
tinovatělý, víš?“

Někdo možná namítne, že
se šamanům nedá věřit – a že
jsou to všechno jen výmysly a
klidně si zapálí další cigaretu.
Někdo mávne rukou s argu-
mentem: proti kouření se brojí
v Rusku, ale jinde se to tak
nebere. Každý má svobodnou
volbu a každý může mít svůj
názor a každý za to nese zod-
povědnost.

CTIHODNÝ SILUAN (1866- 1938)

Byl synem zbožných ro-
dičů, pocházejících z Ruska,
z vesnice Šovskaja, poblíž
města Tambov. Už ve svém
mládí byl povolán samotnou
přesvatou Bohorodičkou
k pokání. Když mu bylo dva-
cet, zřekl se světského života
a povzbuzen modlitbou sv.
Jana Kronstadtského odešel
na Svatou Horu Athos. Přijal
mnišský postřih v monastýru
svatého velkomučedníka a lé-
čitele Pantelejmona. Po krát-
ké době se oddal Bohu celou
svou duší, ustavičně se modlil
podle daru přsváté Bohoro-
dičky – a byl poctěn i zjeve-
ním, kdy se mu ve slávě zjevil
sám Ježíš Kristus v chrámu
proroka Elijáše v monastýru
na skalách.

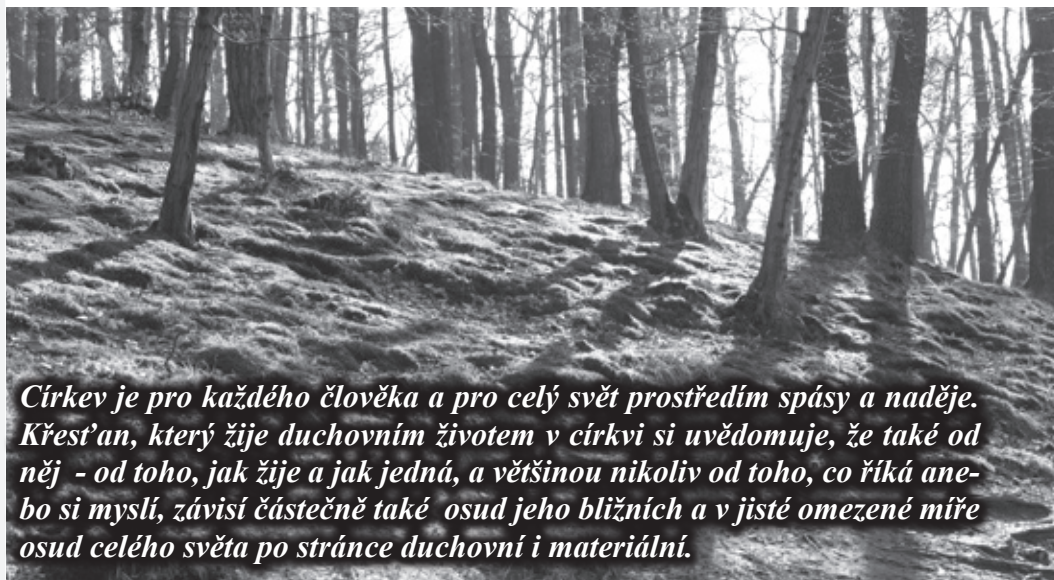
Když však přišel o velký
první dar milosti, upadl do
velkého žalu. Z Boží vůle byl
vystaven mnoha pokušením
vnitřních nepřátel. Padesát
let následoval Krista, modlil
se k Všemohoucímu za zá-
chranu před smrtí.

Ve své duchovní cestě ná-
sledoval Antonia, Makaria,
Pimena a ostatní slavné a
ctěné pouštní otce, dosahoval
jejich úrovně a darů, v prů-
běhu života i po smrti se uká-
zal jako apoštolský a proroc-
ký učitel. Zanechal nám dílo
plné milosti svatého Ducha.
Byl kazatelem lásky k nepřá-
telům, která je nesporným
znamením o skutečném pří-
chodu Božího Ducha.

Jeho památka 11./24.září

A ODPUSŤ NÁM NAŠE VINY...

Církev je pro každého člověka a pro celý svět prostředím spásy a naděje. Křesťan, který žije duchovním životem v církvi si uvědomuje, že také od něj - od toho, jak žije a jak jedná, a většinou nikoliv od toho, co říká anebo si myslí, závisí částečně také osud jeho bližních a v jisté omezené míře osud celého světa po stránce duchovní i materiální.

Právě z tohoto důvodu se pravoslavná církev již několik desetiletí na teologické úrovni zabývá ekologickými problémy, které vytváří naše současná civilizace, a k nimž často i my - pravoslavní křesťané, chtě-nechtě přispíváme. Tyto problémy mají většinou svůj kořen ve špatném a hříšném lidském jednání, někdy ale také v neznalosti důsledků lidského rozhodování a v nevědomosti, která však na rozdíl od oblíbeného lidového rčení v ekologické oblasti „hříchu činí“ a nikoliv „nečiní“. Stává se nám totiž, že i když nechceme Boží stvoření ničit a likvidovat, díky naší nepozornosti, neznalosti, pohodlnosti anebo sobectví, ekologické problémy vznikají našim přičiněním a my odmítáme uznat, že přispíváme k jejichž zvětvování.

Velmi často se pak můžeme setkat s přístupem, který je velmi podobný přístupu Farizeje v Chrámě. (Bohem stvořený svět je v pravoslavné teologii chápán také jako Chrám Boží a člověk - koruna tvorstva je v tomto významu

připomínán jako kněz stvoření.) Máme totiž tendenci říkat, namísto abychom vyznali, že jsme něco zkazili, a že něco vůči Božímu stvoření děláme špatně, podobně jako Farizej z podobenství: „Já (jakožto pravoslavný křesťan-křesťanka), jsem na tom ve vztahu k Bohu, bližním a světu mnohem lépe než ostatní. Můžu tedy Bohu děkovat, že k ničení životního prostředí vlastně až tak moc a na rozdíl od ostatních nepřispívám...“ Konec toho podobenství známe: Farizej, který se nekál, odešel z chrámu neospravedlněn a celník, který viděl svůj hřích a toužil po nápravě, odešel ospravedlněn.

(Někteří svatí otcové říkají, že bylo správné když Farizej Bohu děkoval, za to, že se mu v životě daří, avšak byl Bohem odsouzen ve chvíli, když se začal vyvyšovat nad svého bližního a soudit jej „Bože, děkuji ti , že nejsem jako tento tu...“)

Ekumenický patriarchát nám před několika lety připomenul existenci ekologického hříchu - hříchu proti Božímu stvoření. Máme

snad tento hřích proti Božímu stvoření chápat pouze jako jakýsi „neosobní“ hřích naší civilizace jako celku? Pokud ano, bylo by to v dějinách církve i církevního práva asi poprvé, co by nějaký hřích byl jaksi neosobní, takový „hřích - nehřích“, který kolem nás evidentně působí, a jehož tragické důsledky můžeme vidět prakticky všude, avšak bez toho, že by existovala konkrétní osoba, případně někdo (třeba částečně i my), kdo je za daný stav odpovědný.

Musíme tedy na samém začátku cesty k odpovědnějšímu přístupu k Božímu stvoření a celému světu najít sílu k vyznání, že hřích proti Božímu stvoření nepůsobí jaksi neosobně, sám od sebe, ale že působí na Boží svět a ničí jej také díky našemu jakkoliv nepatrnému příspěvku a přičinění. Vyznání, že tomu tak je, však nestačí a není ještě pokáním. Pokání je pro nás pravoslavné křesťany totiž spojeno s rozhodnutím pro nápravu a zlepšení. To platí i pro oblast změny našeho vztahu k Božímu stvoření - životnímu prostředí.

Pro některé z nás bude těžké vyznat se z hříchů proti Božímu stvoření, avšak je třeba vědět, že tento hřích často souvisí se všemi ostatními hříchy, které ohrožují náš život a svět. Většina z nás na relativně bohatém severu zeměkoule svou spotřebou a konzumem, který se stal normou, přispívá k ekologickým problémům a ničení Božích darů jakými jsou pro nás dýchatečný vzduch, dostatek pitné vody, přijatelné klima, odpady neznečištěná půda a moře či podivuhodná různorodost Bohem stvořených druhů - živých tvorů. Obstojíme však před svým svědomím i před soudem Božím s tvrzením, že tak přeci jedná většina a vlastně skoro úplně každý v našem okolí?

Chceme snad tím, že přispíváme k ničení Božích darů ukázat, že si můžeme vzít více než nám přináležejí? Co náš vztah k bližním? Díky našemu konzumu, spotřebě, dopravě a výrobě bychom je doopravdy potřebovali, se životní vyhlídky mnoha lidí - našich bližních v rozvojovém světě i vyhlídky těch, kdo přijdou po nás, vlastně den ode dne zhoršují. Nebereme

si svoji spotřebou přírodních zdrojů náhodou více, než na co máme právo? Slovy sv. Jana Zlatoústého: „Člověk je zde pouze správce a poklady, jmenovitě vzduch, vodu, zemi, moře, světlo a hvězdy Bůh rozdělil rovnoměrně mezi lidi jako mezi bratry.“

Vědomý a záměrně křesťanský životní styl můžeme v současnosti nabídnout celé společnosti jako alternativu, která namísto hromadění materiálních věcí a požitků má vést člověka k hromadění darů Ducha Svatého a křesťanských ctností. Ze statistik je zřejmé, že pokud nedojde ke změně životní orientace většiny lidí a omezení veřejné spotřeby zdrojů zejména v rozvinutých zemích (a do této skupiny zemí dnes patří také Česká republika), naděje na překonání současné ekologické krize a zachování života na zemi budou velmi malé.

Neoddělitelnou součástí křesťanského života v minulosti byla askeze a zejména dnes bychom na ní neměli zapomínat také proto, že tato askeze dnes získává nový rozměr. Omezení naší spotřeby a konzumu i touhy po drahých věcech je totiž důležité nejenom pro spásu naší duše, ale také proto, že si vezme Dárce a chceme zde zanechat těm, kdo přijdou po nás čistý vzduch, pitnou vodu, odpady nezamořenou zemi, přijatelné klima i podivuhodné bohatství Božích tvorů, které poukazují na moudrost a dobrotu Stvořitele.

Zkusme se tedy na začátku naší cesty k ekologicky odpovědnému křesťanskému životnímu stylu zamyslet nad tím, jak nakládáme s Božími dary, které každodenně užíváme. Neplýtváme jimi? Opravdu si bereme z prostřeného stolu jenom tolik, kolik nám přináležejí a stačí k důstojnému životu? Jak jsme na tom s naší spotřebou vody, energie, papíru a mnoha a mnoha dalších věcí, které každý den užíváme? Jak je velká hromada netříděného odpadu, která zůstává za námi, za naší domácností či kanceláří?

Že to, o čem píší, nevodní a nezni zrovna duchovně? Ano, máte pravdu. Naše hříchy nám „nevoní“, jak jednou říkal jeden o. duchovní. I proto je asi na čase začít s Boží pomocí pracovat na jejich odstranění.

ROMAN JURIGA

PRAVOSLAVNÍ V ANTARKTIDĚ

Jestliže i dnes se můžeme často setkat s tím, že naše svatá Pravoslavná církev je nazývána církví východní. I když se v některých poučeních a katechismech objevuje výklad tohoto označení ve smyslu církve, z níž vzešly všechny ostatní církve, častěji jde skutečně o označení geografické – oproti církvi římské, západní. Silné vystěhovalectví a obecně migrace tradičně pravoslavných národů resp. jejich příslušníků však v nedávné minulosti způsobila, že je Pravoslavná církev i ve výhradně geografickém smyslu slova církvi světovou – je přítomna snad ve všech zemích a s jístotou na všech kontinentech. V posledních letech tak vznikly první pravoslavné chrámy dokonce i v Antarktidě. Oba se nacházejí mimo antarktickou pevninu, na ostrovech v nejmírnější a nejhustěji osídlené části Antarktidy při Antarktickém poloostrově (naproti Jižní Americe).

Prvním pravoslavným chrámem zbudovaným na posledním kontinentu je kaple svatého Jana Rilského (Bulharské pravoslavné církve) při základně Sveti Kliment Ohridski na ostrově Li-vingston v souostroví Jižních Shetland na 62°39' j.š.. Je to vůbec nejjihnější položený pravoslavný chrám na světě. Byl zbudován a slavnostně posvěcen v r. 2003.

Druhým chrámem zbudovaným v Antarktidě je chrám Svaté Trojice v jurisdikci Ruské pravoslavné církve na ostrově krále Jiřího nedaleko výzkumné stanice Bellingshausen na 62°09' j.š.. O stavbě tohoto chrámu svého času psal i Hlas Pravoslavi. Myšlenka postavit pravoslavný chrám v Antarktidě vznikla v Rusku s požehnáním Jeho Svatosti patriarchy Aleksije II. v 90. letech minulého století. Návrh skupiny architektů vedené P.I. Barnaulem – 15 m vysoký celodřevěný chrám zbudovaný ze sibiřské borovice z oblasti pohoří Altaj, byl realizován v r. 2004. Materiál dopravil k antarktickým břehům ledoborec Akademik Vavilov, výzdoba chrámu byla provedena ve stylu palěchské ikonopisecké školy, svěcení chrámu se uskutečnilo na svátek Pa-děsátice dne 29. května 2004 a vlastní svěcení vedl jeromonach Trojice-Sergijevské lávry Kallistrat (Romaněnko). V současné době má již chrám stálého duchovního v osobě o. Georgije, polárníka a vědce, který má dvacetileté zkušenosti s životem v nechludnějších světadílů. Mezi jeho úkoly patří též modlitba za 64 tragicky zahynulých při polárních výpravách ruských výzkumníků. S chrámem

Svaté Trojice je spojena též myšlenka zbudovat v těchto drsných podmínkách v budoucnu i monastýr.

Nuže, kéž všechny pravoslavné křesťany žijící v Antarktidě Hospodin posílje a žehná jim i pomáhá v jejich těžké práci i modlitbě.

JER. ANTONIJ DRDA

Pozn.: Doplníme v této souvislosti, že na sklonku srpna t.r. posvětil episkop archangelský a cholmogorský Tichon základní kámen chrámu svět. Nikolaje na ostrovech Země Františka Josefa, který bude stát na téměř 80° s.š. a stane se tak naopak nejseverněji položeným pravoslavným chrámem (a sakrální stavbou vůbec) na světě. Podnebné podmínky jsou zde ještě o málo tvrdší než na antarktických ostrovech, o nichž je psáno výše.

RHODOS. Ve dnech 25 – 28 června se na řeckém ostrově Rhodos uskutečnila na pozvání Jeho Všemohoucí ekumenického patriarchy Bartoloměje porada pětácti biskupů, duchovních a laiků z pravoslavných církví zastoupených v Konferenci evropských církví (CEC). Porada se konala za účelem koordinace postupu v rámci programu 3. Evropského ekumenického shromáždění (EEA3) v Sibiři a za účelem prozkoumání současného církevního a socio - politického vývoje v Evropě. Hlavním účelem setkání bylo nalezení společného chápání témat, kterými se EEA3 hodlá zabývat. V rámci setkání bylo konstatováno, že jednota církve, založená na pravé víře by měla být ve středu jakéhokoliv ekumenického setkání a že právě pravoslavné církve by měli vnášet Boží léčící dotek do celé společnosti. Církve jsou také rhodským dokumentem vyzvány k tomu, aby se mobilizovaly v podpoře hodnot, jakými jsou pravda, svoboda, lidská důstojnost, spravedlnost, mír a solidarita, které jsou velmi důležité nejenom pro zdraví církve, ale také pro zdraví společnosti. V neposlední řadě dokument vyzývá k pokračování úsilí o ochranu Božího stvoření a k tomu, aby pravoslavní účastníci v rámci připravovaného shromáždění v Rumunsku zdůrazňovali křesťanské kořeny Evropy.

BRANDON – KANADA. V kanadském Brandonu, uprostřed obrovských prérijních rovin asi 100 km od hranic z USA se konala konference Mezinárodní sítě křesťanů žijících ve vesnických oblastech (IRCA). Konference, které se účastnilo 80 pracovníků církví, farmářů a lidí ze zemědělských oblastí ze všech konců světa se konala pod titulem „Pláč srdce – hledání naděje ve vesnických regionech“. Přednášky a diskuse se soustředily na problematiku vyklidňování a na tzv. novou „kolonizaci“ venkovských oblastí z pohledu tam žijících lidí a působících církví i na hledání možností oživení vesnického prostoru po stránce duchovní, kulturní i ekonomické. Velmi diskutována byla problematika ochrany životního prostředí návazností na možnosti hospodářského rozvoje vesnického prostoru. Konference se účastnili převážně křesťané hlásící se k reformované (kalvínské) tradici z USA, Kanady, Velké Británie, Austrálie, Nového Zélandu, Indie,

Jihovýchodní Asie a Oceánie a také trojice účastníků z kontinentální Evropy. Součástí konference byla exkurze do rezervace Siouxů, možnost seznámit se s velmi propracovanou pomocí lidem na okraji společnosti, kterou poskytují v této oblasti navzájem spolupracující církve ve všech větších kanadských sídlech i návštěva několika tradičních amerických farem.

BUTOVO. 5. května nejvyšší představitel Ruské pravoslavné církve sloužil bohoslužbu na Bukovské střelnici u Moskvy. Několik tisíc lidí přijelo do Butova, aby se tam poklonili památce nevinných lidí, kteří byli zmasakrováni tajnou policií jenom proto, že byli věřící. Butovské mučedníky si Ruská pravoslavná církev připomíná vždy ve čtvrtou neděli po Pasce a seznam mučedníků zabitých komunistickou NKVD v letech 1937 a 1938 zahrnuje dvacet tisíc jmen. Úplný seznam těch, kdo byli v Butovu umučeni však bude dle historiků ještě delší. Bohoslužby v Butovu sloužil patriarcha moskevský a vši Rusi spolu se skupinou biskupů a kněží. Není bez zajímavosti, že pietních bohoslužeb se nezúčastnili zástupci státní moci.

Kaple svatého Jana Rilského, vlevo chrám Svaté Trojice, Antarktida

SVĚTLO KRISTOVO OSVĚCUJE VŠECHNY NADĚJE PRO OBNOVU A JEDNOTU EVROPY

Pod tímto názvem se konala letos v rumunském Sibiu 3. Evropské Ekumenické shromáždění, na němž bylo očekáváno několik tisíc křesťanů z prakticky všech zemí Evropy. Setkání v Sibiu se konalo deset let po obdobném setkání v rakouském Štýrském Hradci a dvacet let po prvním takovémto setkání konaném v Basileji. Organizátorem je za pravoslavné a protestantské církve Evropy Konference evropských církví a za římské katolíky Evropská biskupská konference. Hlavními tématy, na která se účastníci soustředili: 1. Světlo Kristovo a církev- podtémata : Jednota, Duchovnost a Svědectví. 2. Světlo Kristovo a Evropa – podtémata: Evropa, Náboženství a Migrace. 3. Světlo Kristovo a svět – podtémata: Boží stvoření, Spravedlnost a Mír. Po prvních dvou Evropských ekumenických shromážděních, která se konala v protestantském Basileji

(1987) a v římskokatolickém Grazu (1997) se letošní konala v převážně pravoslavném Sibiu. Součástí programu byl kromě diskuzí, prezentací a pracovních setkání k uvedeným tématům také bohatý kulturní program, program bohoslužeb, několik výstav a také program exkurzí do rumunských monastýrů. Všichni účastníci hodnotili toto setkání jako nesmírně přínosné a svým obsahem mimořádné. Jeho Blaženost Kryštof, metropolita Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku vystoupil v panelové diskusi věnované otázkám Božího stvoření.

Podrobněji Vás budeme informovat v následujícím Hlasu pravoslaví, kdy přineseme český překlad úvodního zamyšlení ekumenického konstantinopolského patriarchy Bartoloměje I.

PŘIPRAVIL ROMAN JURIGA

VLADYKA KRYŠTOF PŘIJAL KOZÁKY

Vladyka Kryštof přijal dne 2. července ve své rezidenci v Dělostřelecké ulici atamana kubáňských kozáků Vladimíra Gromova v doprovodu tajemníka Valerije Annenko.

Ataman Gromov, který dosáhl vědecké hodnosti docenta, je členem rady gubernátora krasnodarského kraje p. Tkačova pro práci s mládeží. Pan gubernátor je přítelem prezidenta Ruské federace Vladimíra Putina a mimo jiné společně prosazovali kandidaturu města Soči jako pořadatele zimní olympiády v r. 2014. Podporuje Ruskou pravoslavnou církev, z jeho popudu a díky jeho finančním příspěvkům již byla zrekonstruována řada chrámů. Pan gubernátor prostřednictvím atamana Gromova tlumočil vladykovi své pozdravy a pozval ho k návštěvě gubernie.

Vladyka Kryštof byl poté seznámen s historií kubáňského kozáctva a jeho sepětím s Ruskou pravoslavnou církví. Ataman Gromov vysoce ocenil vladykovy zásluhy o rozvoj pravoslaví v domácím i zahraničním měřítku a dekoroval jej křížem Za zásluhy o rozvoj kozáctva.

Vladyka byl tímto oceněním poctěn a poděkoval za ně. Poté hosty informoval o situaci Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku. Zmínil též skutečnost, že ústředí církve sídlí v budově, která byla vrácena restituentskému z USA a za kterou platí nemalý nájem.

Atamana Gromova tato skutečnost velmi překvapila. Přislíbil, že se dle svých možností pokusí pomoci tuto situaci řešit.

ZDENĚK DRAGOUN

OBČANÉ BESLANU

Dokumentární film Vadima Calikova a Teminy Tuajevy je věnován všem známým i neznámým hrdinům beslanské tragédie, která šokovala svět před 3 lety. Připomeňme, že Beslan se nachází v Ruské federaci, v kavkazské Republice Severní Osetie-Alanie, která bezprostředně sousedí s Čečenskem. Nevinnými oběťmi tohoto hrůzostrašného dramatu, který začal 1. září 2004, byly většinou děti ...

S autorem dokumentu jsem se setkala v Samaře na mezinárodním festivalu *Kino dětem* letos v dubnu. Vadim si sebou přivezl fotografku Fatimu Alikovou, která se ocitla jako rukojmí v beslanské škole. Po měsících společné práce přijeli do Samary již jako šťastní novomanželé.

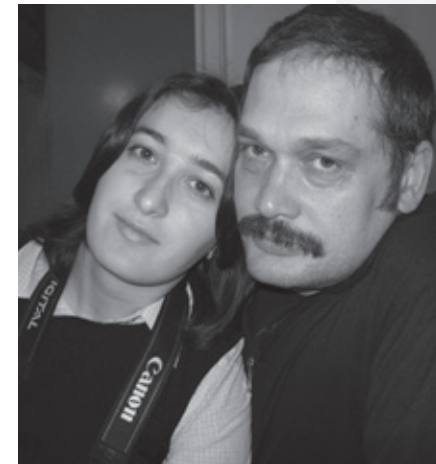
O tomto filmu nelze napsat recenzi. Nenechá chladným žádného z diváků – a i když je to vyprávění traumatické a smutné, měli bychom k jeho sledování najít v sobě odvahu. Tento příběh by se podle mého názoru měl povinně promítat na všech školách. Je totiž svědectvím nejen o tragédii, ale také o obrovské síle ducha, síle národa, který ctí své tradiční hodnoty. Přibližně 75% Osetinců je pravoslavných. Jsou vychováváni k hrdosti na svůj národ, k statečnosti a odvaze. Tu projevil v 2. světové válce – a také v této situaci.

Dokument „Občané Beslanu“ vypráví prostě, bez patosu o skutečné statečnosti dětí a jejich učitelů. „*Neviděla jsem nikoho, kdo by selhal. Zůstali učitelé svých žáků až do konce...*“ říká jedna z učitelek, která přežila. 20 pedagogů zemřelo. Film svědčí také o obětavosti příslušníků zvláštních jednotek, kteří bez váhání v krizových situacích zachránili svým vlastním tělem život dítěte.

„*V obyčejném životě se můžeš jakkoliv maskovat, ale v takové krizové situaci se projevíš...*“, přiznává fotografka Fatima. Vypráví o různých mukách, která jim teroristé připravovali. Všem bylo dovoleno jít se umýt, ale nikdo se nesměl jako rukojmí v beslanské škole. Po měsících společné práce přijeli do Samary již jako šťastní novomanželé. O tomto filmu nelze napsat recenzi. Nenechá chladným žádného z diváků – a i když je to vyprávění traumatické a smutné, měli bychom k jeho sledování najít v sobě odvahu. Tento příběh by se podle mého názoru měl povinně promítat na všech školách. Je totiž svědectvím nejen o tragédii, ale také o obrovské síle ducha, síle národa, který ctí své tradiční hodnoty. Přibližně 75% Osetinců je pravoslavných. Jsou vychováváni k hrdosti na svůj národ, k statečnosti a odvaze. Tu projevil v 2. světové válce – a také v této situaci.

Venku zatím čekali ti nejbližší. Psycholožka Taťána Matafunova přiznává, že v knihách o krizových situacích se obvykle píše o agresi, hysterii, kterou je třeba mírnit – ale zde se všichni neuvěřitelně drželi. Statečnost Osetinců překvapila i zpravodaje ARD a nakonec i ošetřující lékaře.

Mnohé z dětí, které přežili, skončili s těžkými popáleninami a mnohočetnými poraněními. To peklo je vidět na autentických záběrech. Jeden z chlapců – těžce raněný Azamat Tetov – si ještě dnes pamatuje, jak říkal: *Jsem muž. Osetinec. Já to přežiji.*

ju! Odvaha a chabrost dětí byla nevidaná. „*Měly velmi bolestivé, těžké popáleniny. Přitom vůbec nenaríkaly. Šlyšeli jsme od nich jen: Mě to nebolí! Já jsem Osetinec! Já všechno vydržím, dělejte, co je třeba...*“ vzpomíná jeden z ošetřujících lékařů.

Jakkoliv se nám tato tragédie zdá absurdní, musíme připustit, že se mohla odehrát i kdekoli jinde. Kdekoli.

„*Téměř každý, kdo prožil to peklo, se obrátil k Bohu...*“ řekl mi otec dvou dětí, které přežili. Bylo to náhodné setkání v Moskvě, ale jeho otázku slyším stále: *Řekněte, proč musí člověk nejprve zažít tak obrovské drama, aby si uvědomil, že na prvním místě v jeho životě je vždycky jen Bůh?*

SVATAVA MARIA KABOŠOVÁ

Občané Beslanu, 52 minut
Kamera: V. Poljanskij, A. Bzarov,
K. Basajev, T. Butajev, V. Gorbatskij
Výrobilo: Nart-Art Studio 2005.

DEMOKRACIE, DEMOKRATURA NEBO TECHNOTRONNÍ FAŠISMUS?

TAM, KDE NENÍ PEVNÝ DUCHOVNÍ ZÁKLAD, NENÍ PROSTOR PRO DEMOKRACII, ALE VZNIKÁ JEN DEMOKRATURA.

SV. NOVOMUČEDNÍK BISKUP GORAZD II.

Uplynulo 65 let od smrti sv. novomučedníka biskupa Gorazda, který s velkou prozíravostí uviděl, pojmenoval a odhalil podstatu fašismu i komunismu v době, kdy si západní velmoci nepřipouštěly, že by se toto nebezpečí mohlo obrátit i proti nim. Ve svém „Odkazu českému národu“ vyzýval, abychom neudělali stejnou chybu jako meziválečné Československo, které nebylo demokracií, ale „demokraturou“. Existuje však ideální model demokracie? A zaručuje současný globální vývoj demokracie křesťanům opravdu svobodu náboženského vyznání v plném rozsahu? Zkusme se společně zamyslet nad některými jevy, které nelze přehlédnout. Na některé z nich bychom měli upo-

zorňovat i naše zákonodárce a měli bychom se také více zapojovat do diskusí o úpravách právních norem našeho státu a EU.

EAN KÓDY, MIKROČIPY A ZJEVENÍ JANOVO

Poslední závěrečná část Bible - Zjevení Janovo, prorocký text známý také jako Apokalypsa (řecky znamená zjevení, odhalení), v posledních desetiletích stále více a více přitahuje pozornost věřících i nevěřících. Od roku 2000 se o jeho obsahu hovoří často také v souvislosti se zaváděním EAN kódů, osobních identifikačních čísel a mikročipováním zvířat a lidí. Za autora je podle tradičního cír-

kevního podání považován nejmilejší Kristův učedník, apoštol Jan Bohoslov.

Mají nejčastěji uváděné citace Zjevení skutečně hlubší a konkrétní smysl? Autoři českého překladu ekumenického vydání Bible (Česká biblická společnost, 1985) ve svém komentáři v úvodu Zjevení říkali doslova: „Zjevení Janovo bylo napsáno jako aktuální výzva do doby na konci 1. a na počátku 2. křesťanského století. Nelze je z tohoto historického rámce vyjmout. Nejde tu o zašifrované konkrétní informace pro budoucnost, nýbrž o obrazně vyjádřenou zkušenost víry, která v těžké situaci znovu odhaluje vyhlídku na Kristovo vítězství.“

Pravoslavní křesťané jsou přesvědčeni, že jde o prorocký text, v němž každé slovo a věta má svůj konkrétní smysl, který však je zjevný a pochopitelný jen křesťanům, žijícím v milosti Ducha svatého. Pro pravoslavné není Písmo text pro logické spekulace, ale „liturgický předmět“, který obsahuje Bohem zjevenou Pravdu neměnnou, věčnou a nezměnitelnou. Jsou proto přesvědčeni, že každé slovo ze Zjevení dojde v pravý čas svého naplnění a očekávají popsany příchod Antikrista.

Starec Paisij ze Svaté Hory Athos již v 80. letech varoval před „čipováním“ a zejména před tragickými následky pro duši člověka (jeho myšlenky uspořádal, zapsal a později vydal jeromonach Christodul ze Svaté Hory v knize Skeyos Eklogit, Agios Oros, 1996). V 90. letech a zejména na počátku 21. století čteme k tomuto tématu v pravoslavném tisku a na webových stránkách řadu komentářů a příspěvků.

Pokusíme se o stručné shrnutí obsahu dosud publikovaných promluv, úvah a diskusí:

Pod impozantními záminkami zlepšení kvality života a zabezpečení míru a celosvětové bezpečnosti tiše a za většinové podpory k nám přichází dobrodružný pokus o nastolení antikřesťanského nového světového pořádku. Bude postaven na všelidských hodnotách, které ovšem zcela protřečí věčné Pravdě Evangelia. Bude to společnost „totální kontroly“ a „totálního osvobození se“. Začne makrokódo-

váním zboží a dokladů čárovými kódy EAN-13/UPC a odpovídajícími GOST R51201-98, v nichž bude již zašifrována symbolika Antikrista. Číslo 6-6-6 v makrokódování. Pak bude následovat proces zavádění číselné identifikace občanů se záměnou křesťanských jmen za čísla ve všech hospodářsko-sociálních vztazích. Tak začne sběr informací a údajů o příjmech, výdajích a zavedení „elektronického fasciklu“ každého občana. Hotovostní platební styk bude zcela nahrazen bezhotovostním. Začne probíhat kampaň na vytvoření „šťastných otroků“. Člověk bude více a více uvězněn ve virtuálním světě obrazovky, počítačových her a svých hmotných tužeb, které bude plně uspokojovat v zábavných parcích a různorodým zbožím přeplněných obchodních řetězcích. Jeho mysl se bude soustředit výlučně na plnění konta a „vydělávání penězsbírání bodů“. Poté budou všude propagovány výhody čipu, který jako jediný zabráni „hackerům“ v manipulaci s vaším kontem a „elektronickým fasciklem“. Jeho neškodnost bude prokázána na zvířatech, do jejichž těl budou postupně povinni vpravovat čipy všichni chovatelé (čehož jsme svědky již nyní: bez čipů nejsou vystaveny zvířatům potřebné doklady a nelze s nimi cestovat – pozn. aut.).

Biometrické znaky budou povinné zaváděny do cestovních dokladů – pod záminkou neustálého ohrožení neznámými teroristy – bude potřebné dokonale identifikovat člověka podle biometrických prvků. Pak bude následovat zavádění „bioelektronických“ znaků a čipů do lidského těla, které mění svobodnou osobnost na hybrid člověka, na pouhý stroj, přívěsek automaticky fungujícího systému.

Nabízí se děsivé srovnání: Měl snad i Huxley ve svém „Konci civilizace“ pravdivou vizi budoucnosti konce lidstva?

Monaši-starci žijí přísně asketickým životem, zabývají se modlitbou, půstem a studiem svatých textů. Nelze však přehlédnout, že s pozoruhodnou přesností předpovídali konkrétní pohyby v dějinném toku událostí. Připomeňme si proctví ze Svaté Hory Athos sv. Nila Myrotočivého (+ 1651): *Po roce 1900, kolem pol.*

20. stol. budou lidé této doby k nepoznání. Až se přiblíží doba antikristova příchodu, zatemní se mysl lidí tělesnými vášněmi a nepravostí zesílí. Lidský zevnějšek se změní a nebude možné rozeznat muže od žen pro nestydatost v oblékání a úcesu. Tito lidé se klamáním antikristovým stanou krutými a budou jako divá zvěř. Nebude úcty k rodičům a starcům, láska zmizí. Lidé zanechají skromnosti a zavládne rozhazování. Faleš a lakota dosáhnou velkých rozměrů: . Chtíčí, cizoložství, homosexualita, tajné skutky a vražda budou vládnout ve společnosti...

Tyto jevy se skutečně začaly poprvé projevovat v meziválečném období 20. století a za sto let se staly globální... zasáhly všechny kontinenty, země a národy.

Přečteme-li si pozorně promluvy starce Paisije, shledáme, že přesně pojmenoval konkrétní jevy v celosvětovém globalizačním procesu i společenský a hospodářský vývoj v jednotlivých zemích, a to v předstihu dvaceti let! Kdo ze světových politologů, sociologů, futurologů, či odpůrců globalizace dokázal ve stejné době tak pregnantně formulovat to, čehož jsme dnes doopravdy svědky?

Jsmo znovu a znovu varování slovy Zjevení:

Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá neředěně do číše svého hněvu, a bude mučen ohněm a sírou před svatými anděly a před Beránkem. (Zj 14/9-11).

SMĚŘUJEME K ABSOLUTNÍ SVOBODĚ NEBO ABSOLUTNÍ TOTALITĚ?

Ocitli jsme se ve světě, kde všechny události zanechávají informační stopy a nic nebude

možné ukryt. Úplně přehledný svět si vyžádá naprostou změnu všeho – a úplně jinou morálku... Přítěž „slušného chování“ se rozsype a zanikne sama sebou. Média nás i naše děti přesvědčují: „Tisíciletá zkušenost lidstva dokázala, že manželská věrnost je mýtus, který lze najít jen u výjimek. Homosexuální praktiky jsou přirozenou součástí lidské sexuální orientace.“

Když člověku nezůstanou žádná tajemství, protože vše na něho prozradí zrádná elektronika, nemusí se řídit nesmyslnými pravidly nesmyslné morálky. Tehdy se konečně může člověk stát úplně svobodným. Dostane se mu maxima morální svobody, kdy si může dělat co chce nehledě na předsudky okolí. Přehledně svobodná společnost může existovat jen v podmínkách obrovské tolerance a **totálního humanizmu**.

pokračování v příštím čísle:

Již v roce 2001 začala firma ADS-Applied Digital Solutions (USA) skutečně s masovou výrobou mikročipů, které se zavádějí do ramene a mají podivně symbolický název: „Číselný anděl“. Čip může o svém nositeli uchovávat nejrůznější informace a prostřednictvím vojenských satelitů GPS se realizuje jejich spojení s centrálním počítačem.

KDE SHLÉDNOUT HODNOTNÉ FILMY A TELEVIZNÍ TVORBU?

Možná si někdo položil otázku: Proč jsou naše kina přeplněná americkou produkcí? Odpověď je jednoduchá: americké společnosti vynakládají obrovské finanční částky na reklamu (přípravu distribučního zájmu) a na samotnou distribuci.

Pro informaci je dobré zmínit, že k uvedení kvalitních filmů v kinech je za potřebí určitá odvaha distributora. Jen výroba kopií a české verze přijde odvážného podnikatele na 900 000 Kč, k tomu je obvykle potřebné ještě zaplatit garanci ve výši min. 5000 – 10 000 dolarů nositelům autorských práv. Stojí proto za úvahu, zda by u nás neměl vzniknout zvláštní fond na nákup a distribuci hodnotných audiovizuálních děl – a zda bychom i v případě distribuce hodnotných filmů neměli namísto pouhého doufání, sami konat. Teprve existence takového fondu a finanční zázemí pro tvůrce může vytvořit základní podmínky pro vznik hodnotných filmových děl i televizních děl s křesťanským poselstvím – a co je velmi důležité: zajistit následně i to, aby se tato díla opravdu dostala k divákům.

Není pravdou, že v současnosti není dostatek talentovaných a schopných tvůrců. Jsou, ale mají svázané ruce. Nejen křesťanská témata, ale i kultura obecně, stojí na pokraji zájmu společnosti. Se stejnou nepřízní zápasí tvůrce nejen u nás, ale i v EU, ba i v Rusku. Pro představu: výroba hraného filmu dnes stojí minimálně 20 – 30 milionů korun. Poslední Jakubiskův film stál, jak je z námo i z denního tisku, miliónů dokonce třista. Pokud je tvůrce nemá, může mít sebelepší talent, může napsat deset i sto scénářů, může snít o tom, jak to krásně zrežuruje... ale hraný film nelze natočit v amatérském kroužku nadšenců. Podobně i kvalitní dokumentární film není levnou záležitostí.

A tak je potřebné ocenit alespoň snahu těch, kteří to nevzdávají v žádné situaci a snaží se přinést hodnotnou filmovou a televizní tvorbu k našim divákům prostřednictvím filmových festivalů, zaměřených mimo jiné i na duchovní tvorbu. Takový festival se narodil v Olomouci. Hostem letošního, již IV. ročníku mezinárodního filmového setkávání duchovního filmu **Vě znamení ryby (30.8.- 2.9.2007)**, byl i věhlasný polský režisér Krzysztof Zanussi. Do Olomouce přivezl dva filmy: *Život jako smrtelná choroba* (existenční krize šedesátiletého lékaře, kterému diagnostikovali rakovinu), 2000 a *Persona non grata* (psychologické drama zasazené do světa mezinárodní diplomacie), 2005. Diváci měli možnost shlédnout všechny projekce zdarma. Festival staví na křesťanské duchovní tradici Evropy a je široce ekumenicky otevřen. V rámci programu byl promítán i můj dokument *Zázraky na břehu řeky Volhy*, který diváky velmi zaujal a evokoval i následnou diskusi o pravoslavné spiritualitě. Pořadatelé projevíli zájem, aby do budoucna byli pravoslavní tvůrce zastoupeni širě – a to i v oblasti hraného filmu, aby se festivalu účastnili i zástupci z Ruska, Ukrajiny, Gruzie a dalších zemí, kde již existují festivaly pravoslavných filmů a mohou tedy nabídnout řadu vynikajících děl. V Olomouci se letos sešli režiséři a producenti z Čech, Slovenska, Maďarska a Polska. Velmi přínosnými byly zejména kulaté stoly a workshopy, v nichž jsme se společně zamýšleli nad autorskými přístupy k zobrazování duchovního světa nebo nad možnými cestami vlastní realizace a distribuce děl. Téměř od všech zaznívala stejná zkušenost: to, co vidíte, vznikalo za velmi těžkých produkčních podmínek. Na festivalovém setkání panovala velmi příjemná a tvůrčí atmosféra – a potvrdilo se, že tato setkání mají velký smysl.

(SMK)

Více informací získáte na www.filmveznameniryby.cz

TRUTNOV. PEC POD SNĚŽKOU SETKÁNÍ DUCHOVNÍCH Z VÝCHODNÍCH ČECH

Ve dnech 30. a 31. srpna proběhla porada duchovních východočeského okružního protopresbyterátu. Setkání bylo zahájeno božskou archijerejskou liturgií v Trutnově, městě na rozhraní Krkonoš a Broumovské vrchoviny, v údolí řeky Úpy. Svatou liturgií v prostorách, které naši církvi propůjčuje Československá církev husitská, sloužili spolu s Jeho Blažeností metropolitou Kryštofem všichni duchovní z východních Čech: okružní protopresbyter prot. Milan A. Jareš, prot. Jiří Niderle, o. Jiří Kolář a o. Patrik Ludvík.

Po skončení svaté liturgie odjeli duchovní s vладыkou Kryštofem do Kladenské chaty v Peci pod Sněžkou, kde probíhala vlastní porada. Po úvodní modlitbě a poděkování vладыkovi za zorganizování setkání, přednesli duchovní zprávy ze svých farností. O. Jiří Kolář referoval o růstu pravoslavné církevní obce ve Svitavách a o chystané stavbě chrámu sv. Jiří se zázemím pro setkávání svitavských věřících a také o tom, že mnohé církevní obce přispěly finanční pomocí. Pozval vладыku Kryštofa na oslavu 60. výročí návratu volyňských Čechů do vlasti, která se uskuteční 20. října v Koclířově. Vладыka zde bude sloužit v kapli sv. Trojice archijerejskou liturgií a po ní posvěti kříž, který bude stát na koclířovském hřbitově.

O. Patrik podal zprávu o církevní obci v Lanškrouně, která letos slaví 60. výročí svého založení. Vладыka metropolita bude sloužit slavnostní svatou archijerejskou liturgií 24. listopadu v lan-

škrounském chrámu sv. Cyrila a Metoděje.

O. prot. Milan A. Jareš mluvil o využívání grantů, které nabízejí různé organizace. Pravoslavná církevní obec v Hradci Králové je využívá k vydávání misijních pomůcek a knih. Vzpomněl problémy s dřevěným chrámem sv. Mikuláše, který je v majetku města a neutěšený stav chrámu sv. Jiljí v Jaroměři – Josefově.

O. prot. Niderle zdůraznil důležitost duchovní služby pro vězně a naplánoval spolu s vладыkou na pondělí 29. října svatou archijerejskou liturgií ve věznicí Valdice. Tam je mezi odsouzenými asi 60 věřících.

Po poradě sloužil vладыka spolu s duchovními panychidou za oběti Krkonoš a všech hor. Bohoslužba se konala v lese u potoka, u křížku na kameni, který označuje místo skonu jedné z obětí.

Po panychidě ještě probíhala rozprava o letním táboře v Těšově. Vладыka navrhl, aby na tábor jezdily odděleně děti mladší (6 – 12 let) a starší. Pověřil o. Patrika, aby se zúčastnil jednoho turnusu s mladšími dětmi.

Setkání duchovních byl plodně a příjemně strávený čas, jako ostatně vždy, když se s pomocí Boží sejdou lidé, kteří mají stejné smýšlení a cíl.

O. PATRIK, LANŠKROUN

MLADÁ BOLESLAV

Milí čtenáři Hlasu pravoslavi!

S radostí v srdci Vám oznamuji, že 24. července byla poprvé od dob vладыky Gorazda opět sloužena svatá liturgie v Mladé Boleslavi. S arcipastýřským požehnáním Jeho Blaženosti metropolity Kryštofa a z rozhodnutí eparchiální rady ze dne 12.7.2008 zde byla zřízena nová církevní obec. S Boží pomocí se podařilo dohodnout s farním sborem Českobratrské církve evangelické o pronájmu kostela sv. Havla, za což patří farnímu sboru upřímný dík. Svatá liturgie v církevní slovanštině se zde může sloužit každou neděli od 11 hodin. Všichni jsou srdečně vítáni.

S LÁSKOU JEREJ PAVEL SAMOTOVKA

Vzpomínkové shromáždění duchovních pak pokračovalo v hotelu Icon projekcí filmu o životě a díle sv. novomučedníka biskupa Gorazda „Život biskupa Gorazda“, který pro Českou televizi v roce 2002 natočila sestra Maria Kabošová. Potom následovala diskuse na téma „Komunikace v naší církvi“, kterou vedl o. archimandrita Marek a sestra Maria Kabošová.

Sestra Maria vyzvala všechny přítomné kněze k založení mailové schránky a pečlivému vyplnění dotazníků, které budou v nejbližších dnech rozeslány všem církevním obcím tak, aby na internetových stránkách mohly být doplněny základní informace.

Sestra Maria potom vystoupila v přímém přenosu pořadu ČT 24, který byl věnován biskupu Gorazdovi.

O půl třetí pokračovalo modlitební shromáždění duchovních a věřících panychidou v Kobylisích – na místě mučednické smrti biskupa Gorazda. Nemilým překvapením všech bylo, že tradiční pamětní kříž, který zde byl vztyčen v roce 1946 na střelnici v Kobylisích nebyl. Podle informací ze zastupitelství Prahy 8 byl kříž napaden hnílbou, a musel být proto odstraněn. V blízké budoucnosti bude údajně vypsáno výběrové řízení a kříž by měl být nahrazen novým...

JER. OLEG MACHNĚV

PRAHA

Dne 4. září 2008 byla v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje sloužena archijerejská liturgie u příležitosti 65. výročí mučednické smrti biskupa Gorazda a dalších mučedníků z řad pravoslavné církve, kteří v roce 1942 položili svůj život za svobodu našeho národa.

Svatou archijerejskou liturgií a rozhovor s Jeho Blažeností metropolitou Kryštofem zaznamenalo zpravodajství ČT a také tvůrci Křesťanského magazínu ČT. Vладыka Kryštof poskytl krátký rozhovor také ČTK, Čro a rádiu Proglas.

PRAHA

V uplynulých dnech navštívil Českou republiku na pozvání pana prezidenta Václava Klause prezident Srbska pan Boris Tadić. Při této příležitosti byl na slavnostní oběd na pražském Hradě pozván také nejvyšší představitel Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku Jeho Blaženost vladyka Kryštof spolu se srbským knězem, žijícím v Praze, Srdjanem Jablanovičem. Měl tak možnost přiblížit dějiny naší místní pravoslavné církve, která byla obnovena ve 20. letech minulého století pod jurisdikcí Srbské pravoslavné církve. V ČR je několik míst, která jsou spjata se srbským národem.

Srbové pomáhali sestavbou chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech v Praze, který se stal i memorialem srbských vojáků. Také nedaleko Karlových Varů se nachází kostnice Jindřichovice, kde je pochováno 7100 Srbů a 180 Rusů, kteří tu zahynuli za 1. světové války. V den svatého Víta se zde slouží svatá liturgie a panychida. Metropolita Kryštof již v roce 2000 navštívil strádající srbský národ a církev v Kosovu a zmínil se také o pravoslavné církevní obci sv. knížete Lazara, v níž se s jeho požehnaním setkávají Srbové, žijící u nás. Sv. knížeti Lazarovi bude zasvěcena i jedna kaple v novém chrámu, který má být zbudován v Praze.

JEREJ SRDJAN JABLANOVIĆ

Vážení a milí čtenáři,

rádi bychom, aby se Hlas pravoslaví stal opravdu takovým, jakým ho především vy sami chcete mít. Proto bychom se Vás rádi zeptali na Váš názor. V této chvíli, držíte v ruce již 2. číslo „obnověného a rozšířeného“ Hlasu. Napište nám, prosím, která témata Vám chybí, kterou rubriku si přejete rozšířit, nebo naopak zrušit. Vaše připomínky, postřehy a náměty pro nás budou důležitým vodítkem v další redakční práci.

A ještě jedna prosba: pokud chcete, aby náš časopis měl nadále tento rozsah, pomozte nám. Čím více předplatitelů bude náš časopis mít, tím bohatší a kvalitnější obsah Vám můžeme nabídnout. Od čísla 11 bude Hlas pravoslaví vycházet opět jako měsíčník.

Děkujeme Vám i za dary, které nám umožní vytisknout vyšší náklad tak, abychom časopis mohli nabídnout i v domovech seniorů, v nemocnicích, ve věznicích, na školách – všude tam, kde jsou již běžně dostupné i jiné církevní časopisy.

Děkujeme také všem ochotným dobrovolníkům, kteří se nabídli, že nám budou pomáhat s distribucí a s vděčností uvítáme i další spolupracovníky.

Rádi bychom také poděkovali všem otcům a PCO, které se rozhodly, že budou náš HP odbírat a podporovat.

OZNÁMENÍ

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ BRATRSTVA
PRAVOSLAVNÉ MLÁDEŽE
SE BUDE KONAT V SOBOTU 27. ŘÍJNA
V 11.30 V LITOMĚŘICÍCH
V KOSTELE SV. VÁCLAVA.
VŠICHNI ČLENOVÉ BRATRSTVA
BUDOU OBESLÁNI POZVÁNKAMI.
LIBUŠE PIPKOVÁ
PREZIDENT BPM

**PŘEDPLATNÉ JEDNOHO ČÍSLA
JE 17,- Kč + POŠTOVNÉ**

Své dary zasílejte na účet:

1001 075 826/ 5500

Děkujeme

Příhláška

**Přihlašuji se k odběru
Hlasu pravoslaví 6 měsíců 12 měsíců**

Jméno a příjmení:

Rodné číslo:

UVÁDĚJTE PROSÍM PRO SNADNĚJŠÍ IDENTIFIKACI VAŠÍ PLATBY

**Hlas pravoslaví prosím
zasílat na adresu:**

v společné zásilce do chrámu:

**PŘIHLÁŠKU ZAŠLETE NA ADRESU:
ÚMR**

**Pravoslavná církev
v českých zemích
Dělostřelecká 1
160 00 Praha 6**

**k rukám m. Heleny Novákové
nebo emailem na
redakce.hp@gmail.com**

DOBŘÁ ZPRÁVA Z ČESKOLIPSKA

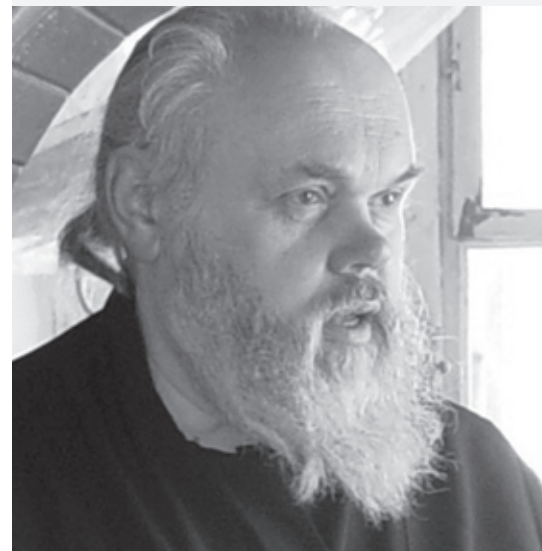

on svým stavitelským umem přispěl k zachování celého renesančního objektu bašty, který by bez jeho péče zřejmě skončil v ruinách. Dnes je zde muzeum přilehlého vodního hradu. V nových prostorách se sice naskytla možnost pro zařízení kvalitního zázemí, čehož se o. Mykola ujal s kuráží jemu vlastní, ale žádná z místností nebyla zcela vhodná alespoň pro modlitebnu. Díky Bohu se podařilo vyjednat vypůjčení římsko-katolického pozdně gotického chrámu Povýšení sv. Kříže, který je vlastníky používán jen několikrát do roka při příležitostných pohřbech. Chrám je opatřen přenosným ikonostasem a zařízen pro důstojný průběh bohoslužeb, které se zde slouží jednou za čtrnáct dní a na velké svátky. O. Mykola totiž dojíždí sloužit každou druhou neděli také do Stráže pod Ralskem.

Roku 2001 byla zřízena filiální církevní obec ve Stráži pod Ralskem, čemuž předcházelo jednání o chrám a jeho následná oprava, o kterou se vlastním přičiněním zasloužil o. Mykola a věřící v čele se starším sboru farnosti bratrem Vladimírem Pelcem. Barokní budova chrámu (postaven r. 1722) byla ve velmi zchátralém stavu po mnoho let a podléhala další devastaci zapříčiněné vandaly. Opět tedy můžeme hovořit o záchraně dalšího cenného historického objektu na Českolipsku díky Pravoslavné církvi. Kdo tento Boží stánek navštívil, byl jistě zasažen zvláštní atmosférou vně i uvnitř chrámu. Chrám sv. velkomučedníka Pantelejmona obklopuje vzrostlý borovicový les. Chránový svátek je 9. srpna a již tradičně se sem v tento den sjíždí pravoslavní věřící z blízka i daleka, aby společně oslavili podivuhodného nezjištěného a poté se potěšili při vzájemných rozhovorech.

Kéž Bůh požehná otci Mykolovi i všem jeho spolupracovníkům v další práci pro blaho Církve a všech jejích věřících na Českolipsku, aby zde Pravoslavi vzkvétalo a přinášelo hojné plody. Na mnohá a blahá léta!

HYPODIAKON MAXIM (M. ŠVANCARA)
MISIJNÍ ODDĚLENÍ ÚMR V PRAZE

SVITAVY

Dne 9. září 2007 oslaví 60 let své pozemské pouti otec diákon Mojmir Kříž. K tomuto jubileu mu ze srdce přejeme Boží požehnání, pevné zdraví, mnoho duchovních i tělesných sil a radost ze služby na vinici Páně.

SOKOLOV

O. Vasil Danko, bývalý duchovní správce v Sokolově, nyní na odpočinku v Lesné, se dožívá 8. září svých 80. narozenin. K tomuto jubileu ze srdce přejeme hojnost Božího požehnání, radosti, duchovní a tělesné síly a děkujeme za láskou, s níž pečoval o naši církevní obec.

PRAHA

Poprvé v historii blahopřál při příležitosti svátku Jeho Blaženosti vládkovi Kryštofovi také Benedictus PP.XVI a to těmito slovy:

Liturgická památka svatého Kryštofa mi nabízí milou příležitost, abych vaši Blaženosti zaslal upřímná blahopřání k vašemu svátku a abych Vám u Pána vyprošoval požehnání pro službu Pastýře Vaší Církve. Když se v myšlenkách vracím k oficiálnímu teologickému

dialogu mezi Církví katolickou a Církvemi pravoslavnými a ke snahám o spolupráci, které charakterizují cestu k plnému společenství mezi námi, chci Vaši Blaženost ujistit o své modlitbě a osobním nasazení pro svatou a společnou záležitost jednoty mezi všemi Kristovými učedníky. Všem vyprošuji milost a světlo Ducha Svatého a duchovně si s Vámi vyměňuji pozdrav pokoje.

Blahopřání odevzdal osobně Apoštolský nuncius Diego Causero, který také přišel vládkovi osobně blahopřát.

Své významné životní jubileum s námi oslavila také sestra Věra Topičová. U žen se věk neprozrazuje – a leccos napoví to, že sestra Věra byla pomocnicí jeho Blaženosti metropolitely Doroteje plných 50 let.

PŘIPRAVIL JEREJ OLEG MACHNĚV

VĚČNÁ PAMĚŤ BRATRU ČESTMÍROVI

*Jak pozdraví naši duši
paprsky slunce –
už nepálí, jen lehce se dotýká,
svým teplem oblaží, zahřívá.*

*Jak ozáří naše srdce
červánky východu i západu,
jakoby nutily k přemýšlení,
že lidský život má také zářit.*

*Vítr říká a naléhá:
človče, přemýšlej, uvažuj,
upni svou starost i radost
k všemocnému Tvůrci.*

*Připrav se na Jeho přijetí,
až v jesličkách zjeví se tobě
i všemu lidstvu, by rozdával lásku.
Jdi i ty, učiň těž.*

Není tomu tak dávno, kdy byla tato báseň bratra profesora PhDr. Čestmíra Kráčmára s názvem Podzim otištěna v Hlasu pravoslavi.

Dnes, v den 65. výročí mučednické smrti biskupa Gorazda, se s bratrem Čestmírem loučíme v památné katedrále, ve které byl řadu let předsedou sboru starších, zpěvákem, ale hlavně věrným pravoslavným křesťanem.

Bratr Čestmír Gorazd se narodil 26.6. 1934. V roce 1957 úspěšně zakončil studium historie na Filozoficko-historické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. O sedm let později se oženil s Dagmar Bechyňovou, s níž měl dcery Mariuku a Renatu.

Několik let se těšil ze čtyř vnoučat – Anny, Sárý, Viktora a Michala.

Po celý život k jeho zájmům patřil zpěv, hudba, výtvarné umění, historie a šerm.

Několik let působil jako sólista opery Jihočeského divadla v Českých Budějovicích, kde ztvárnil kolem 65 významných barytonových operních rolí a hostoval na řadě domácích i zahraničních koncertů.

Bratr Čestmír se zabýval i pedagogickou činností – působil jako učitel na katedře hudební výchovy Pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, dále vyučoval na Cyrilo-metodějské bohoslovecké škole pravoslavné církve v Praze.

Vedle práce šéfredaktora Hlasu pravoslavi publikoval na 150 odborných recenzí v denním tisku. Jeho historické studie, recenze a články vycházely i v odborných časopisech: Franz Lehár, Zapisník, Dilia 78, J. B. Foerster, Dilia News 79, Opera Jihočeského divadla ve svých vývojových stádiích (sborník Jč vlastivěda 13). Napsal i několik knih psaných od-

borně, ale zároveň velmi citlivě. Je to předně publikace Panychida za statečně, dále Výstřely na požárech, Rabasova galerie a několik skript a příruček pro studenty.

Hlavně si jej však pamatujeme jako vedoucího a odpovědného redaktora našeho jediného českého pravoslavného časopisu Hlas pravoslavi.

S napětím jsme čekali na jeho duchovně hluboké články a básně, obdivovali jsme pohotovost slohu a vytříbenost jazyka.

Snažil se v nich hovořit o nesmírném významu duchovnosti a mravnosti v životě člověka. Hodnoty, o kterých nejenom psal, ale žil je uprostřed společnosti většinou jinak smýšlející a hlavně ve své rodině, kterou miloval a byl všem jejím členům věrným, starostlivým a milujícím manželem, otcem, tchánem a dědečkem. Stejně tak byl pro nás věřící příkladem člověka, který žil pravoslavnou duchovností. Pravidelně se modlil, denně četl Písmo Svaté.

Jeho rodina mu vždy oplácela jeho dobrotu upřímnou láskou. Díky péči své milující rodiny mohl prožít také kvalitně poslední roky a měsíce svého života, kdy jej již soužila těžká a nevyléčitelná choroba. Také církev si svého věrného syna velice vážila. Bratr Čestmír byl vyznamenán všemi cyrilometodějskými řády, které naše církev udílí svým členům.

Zamyslíme-li se nad básní citovanou v úvodu, shledáme, že je to vlastně takřka epitaf. Zrcadlí se v ní hluboký vztah, který bratr Čestmír měl ke svému otci, vladykovi Čestmíru, biskupovi olomoucko-brněnskému.

Velmi jasně tento vztah synovské vděčnosti a lásky vyjádřil ve svém článku, publikovaném v Hlasu pravoslavi ke 110. výročí otcových nedožitého narozenin.

„Je to již dávno, co jsem se podíval do dobrých očí svého otce“, píše bratr Čestmír, „pohládl a políbil ti ruku, která pro mne – a nejen pro mne – tolik pěkného udělala...“

Láska k Bohu a vlasti, k lidstvu, ke všemu českému a slovanskému, zbožnost, morální život – to byly hodnoty, které rodina ctěla a proměňovala ve skutek.

Velký vliv na zaměření rodiny měla i ta skutečnost, že pozdější vladyka Čestmír se přiklonil ke směru biskupa Gorazda, jenž ho přivítal slovy: „Vás mi posílá samo nebe.“

Přátelství a spolupráce s vladykou mučedníkem Gorazdem, který bratra Čestmíra křtil a byl mu kmotrem, znamenalo období píše a plodnosti pro mladou obnovenou pravoslavnou církev.

V roce 1935 se rodina přestěhovala z Prahy do Dvorců u Lysé nad Labem. Tam ji také zastihla 2. světová válka.

Rok 1942 se stal tragickým pro pravoslavnou církev a smutným pro Kráčmarovu rodinu.

Otec byl zatčen, neboť byl aktivně zapojen v odbojové činnosti. Doma měl letáky, z nichž každý znamenal trest smrti.

Naštěstí je tak uschoval, že je gestapo našlo.

Pro nedostatek důkazů byl otec bratra Čestmíra propuštěn. Byl dán pod stálý dozor. Bohoslužby mohl konat jen tajně v domácí kapli pro vlastní rodinu. Denně v kapli sloužil a bratr Čestmír mu přísluhoval a četl apoštola.

Válka skončila a bylo možno se veřejně hlásit ke svatému pravoslavi.

Otec Čestmír byl v roce 1950 vysvěcen, stal se biskupem olomoucko-brněnským.

Stal se pečlivě o svou eparchii, ale narážel na tvrdý státní ateismus. Hrozilo mu i zatčení. Ozvala se stará nemoc a musel ze zdravotních důvodů odstoupit.

27.12. 1971 odešel ke svému Pánu.

Napadá nás dnes, když stojíme nad hrobem jeho syna, našeho nezapomenutelného bratra Čestmíra, jak bohatě dědictví mu odkázal.

Jako drahocennou hřívnu toto dědictví bratr Čestmír dokázal rozmnožit. Všem, kdo jej opravdu znali, dal uvidět velikost, krásu a hloubku svého srdce.

Bratr Čestmír čestně, věrně, nesmlouvavě a statečně nesl až do konce svého života planoucí pochodň věry v dobro, spravedlnost a lásku Boží.

VĚČNÁ MU BUDIŽ PAMÁTKA!
METROPOLITA KRYŠTOF

Milí čtenáři,

děkujeme Vám za Vaše dopisy a e-maily, které byly v naprosté většině povzbuzující. Děkujeme za shovívavost, s níž jste přijali chybičky, které se tu tam vloudily do textu. Dopis sestry Alžběty z Litvínova vyvolal polemiku – a o to nám konec konců šlo. Dopisy, které uveřejňujeme na této stránce, nemusejí nutně vyjadřovat názor redakce, ale měly by inspirovat (nebo i provokovat) k zamyšlení. Věříme, že přijmete s pochopením, že některé vaše příspěvky nemůžeme uvést celé. Vaše náměty nám posílejte na redakce.hp@gmail.com

Vážená sestro Alžběto z Litvínova,

Dovolu, abych se několika slovy vrátila k Vašemu dopisu z Hlasu pravoslavy červenec-srpen 2007, s. 49.

Polovina tohoto dopisu se týká brněnského pěveckého sboru.

Před dvanácti lety jsem poprvé vstoupila do našeho chrámu pod Špilberkem a otec Jozef Fejsak, náš báťuška, právě dostal kytici od otce Mužíka ke 40. narozeninám. Ocitla jsem se zde jako jeho hříšný a nepodařený dáreček. Byla jsem okouzlena nejen interiérem, ale především nadpřemyslným, nenapodobitelným pravoslavným zpěvem.

Vyrostla jsem v křesťanském prostředí, maminka byla kazatelkou Československé církve husitské.

Ze studií (samozřejmě soukromých, neboť na filosofické fakultě jsem k těmto znalostem nepřišla), vyplynulo, že můj od dětství milovaný sv. Mistr Jan Hus krácel statečně a nekompromisně až ke kostnické hranici za svatým pravoslavím.

Rozdílnost husitské bohoslužby a pravoslavné sv. liturgie mě ohromila.

Přenesla jsem se během modliteb až do Velkomoravské říše. Na místě sv. Cyrila a Metoděje jsem viděla svého velkomoravského oranta s krásným adoračním gestem a bohužel s pěveckým přednesem – otce Jozefa.

Stala jsem se jeho katechumenkou. Dva roky mne obětavě a pečlivě připravoval slovem, příkladem i literaturou ke svatému křtu.

Po dvou letech mne Hospodin zázračným způsobem povolal do Svaté země. Tam, jako první ovečku z naší církve mne pokřtil na místě, kde se nad naším Pánem rozevřela nebesa, tehdejší brněnsko-olomoucký biskup, můj duchovní otec vladyka Kryštof.

Letos uplyne 17. 11. deset let od mého pravoslavného křtu.

Proč jsem začala tak ze široka.

A proč píši tento dopis v den úmrtí sv. Gorazda.

Proto, že sv. novomučedník vladyka Gorazd nepřihlíží smutně na liturgické zpěvy, milá sestro Alžběto, nýbrž na Váš dopis.

Uplynulo více než půl století od jeho smrti. Pro svaté pravoslavy téměř vykořeněné Němci ve spolupráci se západní církví pracně hledal podklady, profesor z Ostravy – Vítkovic. Bylo mně 4 ½ roku... Vraťme se k dopisu. Svatý Gorazd byl člověk skromný, plný křesťanské lásky.

Krásný pravoslavný zpěv brněnského sboru by ho nezarmoutil, ale potěšil. A tím více bratry ze Soluně.

Když se zamyslíte nad logikou jejich domnělého smutku, poznáte, že Gorazdův sborník v roce 863 ještě neznali...

Pokud byste si, sestro Alžběto, po těchto několika víceméně historických rádcích myslela, že se na Vás my v chrámu pod Špilberkem zlobíme, jak uvádíte tuto obavu v závěru dopisu, jsme toho daleci.

Náš přeplněný chrám, kdy o velkých svátcích dokonce musí policie v jeho širokém okolí řídit dopravu, sám hovoří o tom, zda se náš liturgický zpěv líbí, či nelíbí.

A sv. Gorazd s láskou a porozuměním stojící po Kristově pravici žehná otci Fejsakovi za obětavost a rozhled, s nimiž řídí brněnskou pastvu.

SESTRA JANA

Chápu, že názory na sbory a způsoby zpěvu se různí a nemá myslím cenu se na někoho zlobit, pokud má jiné představy. Mně osobně se to alespoň nijak nedotýká. Vyhovět představám všech je obtížné, ale věřím, že je možné, aby se příště pořadatelé zkusili se sbory domluvit na případných částech bohoslužby s lidovým zpěvem. Boží pomoc celé redakci HP přeje v Kristu

JOAKIM T. BÍLEK,

ČLEN BRNĚNSKÉHO PĚVECKÉHO SBORU.

Chtěla bych sestře Alžbětě poděkovat za její dopis. Nesdílím sice její názor na lidový zpěv a brněnský sbor považují za jeden z nejlepších, ne-li vůbec nejlepší sbor u nás. Zaujala mě ale myšlenka, že v ukrajinském církevním časopise Zachraňte naše duše, jsou uváděny i prosby nemocných, invalidů a strádajících. Nemohly by být podobné prosby uveřejňovány i v našem časopise, abychom opravdu věděli, kam nasměrovat svou pomoc?

SESTRA JANA Z ČESKÉ LÍPY

Musím přiznat, že dřív jsem si v Hlasu pravoslavy prohlížela jen fotografie. A moc se mi ho nechtělo číst. Nevím proč. Vlastně jsem hledala jen známé kněze na fotografiích. Přiznám se, že někdy i sama sebe. Ale nové číslo se mi zalíbilo na první pohled, i když bylo úplně jiné. Přečetla jsem ho celé a těším se na další! Obsah mě nadchl. Mám jen jednu prosbu: nemůžete zařadit i poučení sv. Otců?

SESTRA OLGA Z LIBERCE

Som naozaj rád, že Hlas pravoslavy vychádza v novej podobe. Viem, akú prácu dá, čo len vytlačiť plagátik, a viem preto oceniť úsilie, ktoré na tvorbu takehoto časopisu vynakladáte. Chcem sa poďakovať najmä za to, že sa obsah priblížil nám, teologicky menej vzdelaným čitateľom. Uvítal som povedky, zamyslenia, úvahy. Chcem touto cestou pozdraviť o. Alexija v Moskve a poďakovať sa za všetko, čo robí. A ďakujem aj redakcii za taký rozhovor. Skutočne prináša veľa nádeje a povzbudenía.

PETER KOREŇ

Vážená redakce, sestry a bratři,

po prázdninovém „abstáku“ se mi dostalo do rukou další číslo HP – a díky bohu za ně. Velmi mě upoutalo a dle možnosti se budu snažit i svou malou hřívnou přispět. Děkuji za vložené stránky v ruštině – využiji je navíc při svých ještě trvajících studiích. A nyní malá reakce na dopis s. Alžběty: Těž jsem se zúčastnil a byl jsem překvapen štedrostí donátora, který se postaral nejen o občerstvení, ale i o dopravu. Také jsem byl vnitřně rozpolcen, proč zrovna já mám být obdarován, když nouzi netrpím. A vyřešil jsem to prostě: částku, kterou bych za

vše zaplatil jako soukromá osoba jsem prostě poukázal na pomoc potřebným.

Přeji Vaší práci zdar a na mnohá léta.

ZDENĚK DRAGON

Ahoj Marie, srdečně zdravím a přeji i do dalších čísel tu dobrou inspiraci, kterou už z Vašeho nitra znám a vždycky mě na tom čsl. úhoru potěšila, protože nejde o slova, ale o vyzařování srdce, a Vy jste víc než milá a každá dobrá mniška se musí u Vašich řádek vyhřívát jako kočka. Moc Vám fandím, děkuji Bohu, že se známe a posílám jednu myšlenku:

Při pohledu na sochu nad Riem jsem si připomněl dobu, kdy jsem stál pod sochou Krista v Arromanches v Normandii, kde se za války vyplavili čeští vojáci na břeh a bojovali o zachycení na pevné zemi. A jejich krví zvlhla písčná zátoka. Kdo si na ně ještě dneska vzpomene? Já pokaždé, když čtu Rozsudek od Lefebvra, myslím na tehdejší vylodění Spojenců a na sochu, která dodnes stojí nad Arromanches. A myslím na mého dědu, který v Normandii už dávno věděl, o čem je válka, a jako Sudetský Němec dobrovolně odešel do amerického zajetí a roky se vracel přes Německo domů... aby serozloučil s babičkou.

**Až budeš nahý stát a sám před Bohem svým,
Kde spravedlnost bdí nad milosrdenstvím,
Tu zpola odsouzený nepostřehneš žal
Svých špatností a křik, jímž křičí pýcha tvá.
To všechno prostěj rozehvějí slova hromová:
COS UDEĽAL Z TE LÁSKY,
KTEROU JSEM TI DAL?**

Louis Lefebvre ... a já hledám pořád ještě odpověď na otázku L. Lefebvra, a proto mlčím a dumám a všechny dobré lidi zdravím přátelsky. Snad ještě na cestě k životu. Ale i život je tajemství na odpověď jedné jediné otázky.

PASTOR JAN SCHWARZ

(bývalý patriarcha Církve čsl.husitské se setkal se smrtí: Byl delší dobu v bezvědomí a přežil zázrakem po těžké operaci mozku nehodu, kdy ho loni jako cyklistu srazil kamion... pozn.red.)

Z PROGRAMU JEHO BLAŽENOSTI KRYŠTOFA, METROPOLITY PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU

29. září

KOŠICE

Zasazení základního kamene nového pravoslavného chrámu v Košicích, který bude zasvěcen Záštitě přesvaté Bohorodice a jmenování nového biskupa naší Církve – archimandrity Jiřího Stránského, který byl zvolen michalovskou eparchií.

30. září

KOŠICE

Archijerejská liturgie s biskupským svěcením.

1. října

PRAHA

9:30 katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje, řecká archijerejská liturgie, končící Doxologií ve znamení státního svátku Kyprské republiky za přítomnosti Jeho excelence p. A. Antoniadise, kyprského velvyslance v ČR

2.- 12. října

KYPR

Na pozvání Jeho Blaženosti Neofita a metropolie v Pafosu se bude vладыka Kryštof na studijním pobytu věnovat tvůrčí práci a dokončení vědecké teologické studie.

13.-16. října

GRUZIE

Na pozvání Jeho Svatosti Eliáše II. – katolikos patriarchy gruzínského navštíví Gruzii u příležitosti modlitebního díkůvzdání 1400. výročí založení monastýru Mcheta, 30. výročí intronizace patriarchy a oslavy jeho 75. narozenin. Tomuto díkůvzdání bude předsedat Jeho Svatost Bartoloměj I., konstantinopolský ekumenický patriarcha a další čelní představitelé pravoslavných církví z celého světa.

20. října

KOCLÍŘOV

9:00 kaple sv. Trojice - archijerejská svatá liturgie a po ní Jeho Blaženost metropolita Kryštof posvěti kříž, který bude stát na koclířovském hřbitově.

21. října

PRAHA

archijerejská svatá liturgie v chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanských hřbitovech.

27. října

ABERG

Monastýr sv. Mikuláše na Doubské Hoře u Karlových Varů.

10:00 archijerejská svatá liturgie

28. října

TACHOV

10:00 archijerejská sv. liturgie v chrámu sv. Marie Magdaleny.

29. října

VALDICE

Jeho Blaženost metropolita Kryštof bude sloužit sv. liturgii ve věznici ve Valdicích.

2.-13. 11. 2007

EGYPT, IZRAEL

Jeho Blaženost metropolita Kryštof doprovodí poutníky do Alexandrie, na sv. horu Sinaj a do Svaté Země na svatá místa, kde budou slouženy Božské liturgie.

Ikona přesvaté Bohorodičky s názvem Obměkčení kamenných srdcí putovala 22.9. – 1.10. 2007 v České republice a na Slovensku

VILÉMOV

1. září 2007 u příležitosti dne Ochrany Božího stvoření navštívil vladyka Kryštof Pravoslavnou akademii ve Vilémově a sloužil sv. liturgii v monastýru Zesnutí přesvaté Bohorodice.

PRAHA

4. září na střelnici v Kobylisích jsme si připomenuli 65.výročí smrti sv. novomučedníka biskupa Gorzda a dalších, kteří neváhali přinést za naši dnešní svobodu oběti nejvyšší.

VYDÁVÁ PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV V ČESKÝCH ZEMÍCH, P.O.Box 655, CZ-111 21 PRAHA 1
ŠÉFREDAKTOR: PhDr. SVATAVA MARIA KABOŠOVÁ, MISTROVSKÁ 7/266, 108 00 PRAHA 10

E-MAIL: KABOSOVA@SEZNAM.CZ, TEL. 775 378 231

TECHNICKÝ REDAKTOR: BORIS HAVEL

E-MAIL: SVKATERINA@CENTRUM.CZ

ZLOM: TOMÁŠ LANGER

E-MAIL REDAKCE: REDAKCE.HP@GMAIL.COM

REDAKCE SI VYHRADŽUJE PRÁVA NA PŘÍPADNÉ ÚPRAVY, ČI KRÁCENÍ ZASLANÝCH PŘÍSPĚVKŮ.